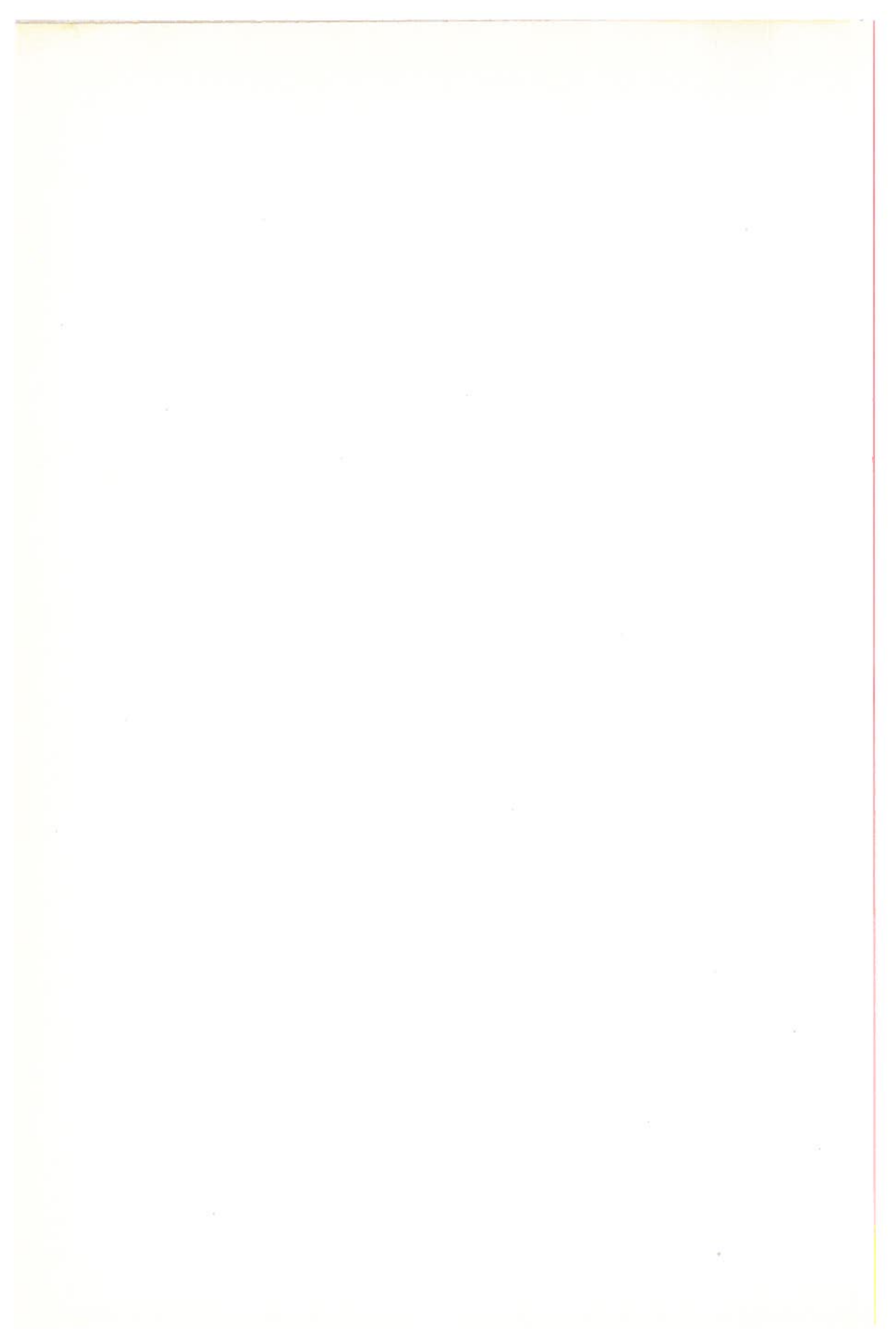

FORENINGEN TIL UNGE HANDELSMÆND'S UDDANNELSE

HANDELSHØJSKOLEN I KØBENHAVN
BERETNING 1948-49

KØBENHAVN
CHR. CHRISTENSENS BOGTRYKKERI
1949

INDHOLD

Tale ved årsfesten	7
Undervisningsåret	12
Lærere og administration	14
Undervisningsråd	15
Censorer	15
Studerende	15
Studierejser	18
Gæsteforelæsninger	19
Lokaler	20
Udgivervirksomheden	20
Biblioteket	20
Institutter	25
Prisopgave	32
Tilskud	33
Studiefonden	35
Rusfesten	36
Årsfesten	36
Foreninger	36
De studerendes Råd	39
Tilgang og afgang	41
Det erhvervsøkonomiske grundstudium	41
Erhvervsøkonomiske specialstudier	43
Forberedelse til den tresproglige korrespondentprøve	44
Forberedelse til den eensproglige korrespondentprøve	44
Forberedelse til translatøreksamen	45
Forberedelse til spanskprøven og prøven i russisk	45
Uddannelse af handelsskolelærere	45
Eksaminer	46
Litterære arbejder af Handelshøjskolens lærere	56

FORENINGEN TIL UNGE
HANDELSMÆND'S UDDANNELSE

STIFTET 3. NOVEMBER 1880

Foreningens formål er at udbrede nyttige kundskaber inden for handelsstanden, særlig ved tilrettelæggelse af en så fyldig kommerciel uddannelse som muligt for handelsstandens ungdom.

BESTYRELSE:

Direktør *Paul Tillge*, R. p. p., formand.
Borgmester *Alfred Bindselev*, R. p. p.
Direktør *Poul E. Hansen* H.D., MSH.
Sekretær *Harald Heie*.
Direktør, generalkonsul *Einar Høyvald*, R. DM. p.p.
Direktør, fru *Else Illum*.
Direktør, cand. polit. *C. V. Jernert*, R., MGSK.
Skibsreder *Axel Kampen*, R., MSH.
Direktør *F. Løppenthien*, K. DM. p. p., MAS.
Bankdirektør *Oluf Nielsen*, K. DM. p. p.
Boghandler *Ove Rømer*, R., DHF.
Direktør *Paul Schwanenflügel*, R., kasserer.
Direktør *Ole Sundø*, R. p. p.
Direktør, konsul *L. Tholstrup*, R. p. p., MSH., MGSK.
Sparekassedirektør, cand. polit. *Jens Toftegaard*, R. DM. p. p.

Direktør for Handelshøjskolen i København:

Professor, dr. phil. *Christen Møller*, R. DM. p. p.

HANDELSHØJSKOLEN I KØBENHAVN

Handelshøjskolen i København er oprettet af Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse og er statsunderstøttet. Den underviser efter de af handelsministeriet under 11. januar 1939, 28. juni 1944 og 6. juli 1944 godkendte studieplaner og er undergivet statens tilsyn gennem et af handelsministeriet nedsat

TILSYNSRÅD:

Direktør *Chr. H. Olesen*, K. DM. p.p., formand.

Bankdirektør *O. Bech*, R. DM. p. p.

Direktør *Paul Tillge*, R. p. p.

Direktør for handelsskoleundervisningen,
cand. mag. *Osvald Larsen*, R. DM.

Direktør *C. J. Berring*, R.

Fuldmægtig, cand. jur. *K. Agbo*, sekretær.

FINANSIERING OG ØKONOMISK MAGT

FOREDRAG VED HANDELSHØJSKOLENS ÅRSFEST DEN 23. JUNI 1949

af professor THORKIL KRISTENSEN

Den måde, hvorpå man finansierer den økonomiske virksomhed, har gennem tiderne haft stor indflydelse på magtfordelingen i samfundet.

Når man kalder vort samfund for det privatkapitalistiske, skyldes det jo, at hovedparten af den økonomiske virksomhed i nutiden finansieres af private kapitalister, og det er da også disse, der som aktionærer og på anden måde har den væsentlige indflydelse på de økonomiske virksomheder, både de mange enkeltmandsvirksomheder i landbrug, håndværk, detailhandel o. s. v., og de store selskaber, navnlig industrien og transporterhvervene og storhandelen.

Men den måde, hvorpå kapitalen er knyttet til virksomheden, kan være forskellig, og den indflydelse, der knytter sig til aktiekapitalen, er anderledes end den, der knytter sig til lån og kreditter. På disse og andre områder har finansieringsformerne varieret fra tid til anden, og sammen med dem har også magtforholdene forandret sig.

Det er dette sammenspil mellem finansieringsformerne og magtfordelingen, skal jeg belyse inden for de snævre rammer, som en sådan forelæsning byder.

Til indledning skal jeg ganske kort definere, hvad der forstås ved finansiering:

Derved må forstås fremskaffelse af den kapital eller de indtægter, der er nødvendige til gennemførelsen af den økonomiske aktivitet, man har for øje. Starter man en økonomisk virksomhed, skal man bruge en vis kapital, og det er dette det private erhvervslivs finansieringsproblem, der bliver hovedtemaet for denne forelæsning.

Af en noget anden karakter er det offentlige finansieringsproblemer. Her drejer det sig i hovedsagen om at fremskaffe visse årlige indtægter til bestridelse af statens årlige udgifter, men naturligvis kan også både stat og kommune optage lån, hvorved deres finansieringsproblemer kommer mere på linje med erhvervslivets.

Jeg kommer kun mere periferisk ind på disse særlige offentlige finansieringsproblemer. —

Det er nu interessant at notere, at i lange perioder var der ikke noget finansieringsproblem i moderne forstand, simpelthen fordi der ikke var penge, eller i hvert fald spillede pengene ingen større rolle; de benyttedes kun lejlighedsvis. Sådan var det jo i Oldtiden og Middelalderen og tildels

endnu længere op i tiden. Man kunne måske den gang tale om »real-finansiering« sådan at forstå, at man direkte fremskaffede den realkapital, f. eks. den jord og de bygninger, man havde brug for, ofte arvede man dem, men iøvrigt udbyggede man selve apparatet inden for datidens beskedne rammer; om pengefinansiering var der ikke tale. Men det er interessant at notere, at allerede den gang knyttede der sig betydelig magt til besiddelsen af det, der den gang var hovedformen for kapital, nemlig jorden. Det er jo ikke tilfældigt, at det var adelen, kirken og senere i stigende grad kongen, altså staten, der havde magten i samfundet. Det var jo også dem, der i løbet af Middelalderen og den nyere tid var de stærkeste magtfaktorer. Og når ved Reformationen kirkens gods gik over til kongen, var dette utvivlsomt en af grundene til, at kongemagten efterhånden blev så stærk, at den kunne skubbe adelen og gejstligheden ud af statsstyret og berede vejen for Enevælden.

Med pengenes fremkomst får vi naturligvis muligheder for finansiering i egentlig forstand. Der opstår en række pengeformuer, og ved siden af de adelige slægter, hvis rigdomme bestod af jord, ser man i visse lande rene pengedynastier opstå; man kan her nævne Medici'erne i Florens, Fuggerne i Augsburg og senere det berømte hus Rothschild. Disse familier anvendte bl. a. deres formuer til udlån til fyrsterne, der dengang ofte var i penge-trang, og det er en kendt sag, hvorledes disse pengekapitalister derved fik stor politisk indflydelse. De havde endogså i visse situationer afgørende indflydelse på, hvem der blev kejser i Tyskland.

Men det er altså ved, at de bruger deres formue til ydelse af lån, at finanshusene får denne magt, og hermed er vi jo inde på finansiering i egentlig forstand.

Omtrent samtidig hermed, nemlig ved den nyere tids frembrud, begyndte spiren til det moderne aktieselskabsvæsen at vise sig ved dannelsen af de store handelskompagnier, som drev handel på de nyopdagede oversøiske lande og ad den nyopdagede søvej til Indien. Der var her, ligesom under fyrstemagten, i voksende omfang brug for kapital i store mængder på samme sted, og derfor måtte man trække midler til sig fra mange sider. Fyrsterne gjorde dette gennem lån, handelselskaberne ved udstedelse af aktier. Hermed har vi da fået både kreditten og aktieselskabet, som er det moderne finansvæsens to fundamentale instrumenter. De bør i virkeligheden nævnes sammen med dampmaskinen og elektriciteten og opdagelsen af Amerika og søvejen til Indien blandt de landvindinger for den menneskelige forskertrang, der mere end noget andet har skabt det moderne samfund, som vi på godt og ondt tilhører. —

Gennem kreditten og aktieselskabet opnår man nemlig det helt afgørende: at kapital kan ejes af een og administreres af en anden, således at kapitalen kan koncentrerres, uden at selve ejendomsretten til kapitalen behøver at koncentrerres i tilsvarende grad.

Det er imidlertid interessant at se, at udviklingen indenfor disse to hovedformer af det moderne finansvæsen i løbet af de sidste 4—500 år igen har ført til en ny situation, der måske betegner en mere vidtgående omdannelse af samfundet, end de fleste tænker sig.

Ved således at skabe to instrumenter, der tillader, at kapitalen ejes af nogle og administreres af andre, har man banet vejen for en proces, som stadig er i gang, og som synes i stigende grad at flytte magten fra dem, der ejer kapitalen, til dem, der administrerer den. Meget tydeligt viser denne udvikling sig for kredittens vedkommende.

Vi har set, hvordan finanshusene fik magt ved at låne penge til fyrstehusene; man kunne i samme forbindelse have nævnt den indflydelse, Hansestæderne fik over de danske konger, som skyldte dem penge. Det er jo overhovedet velkendt, at man er afhængig af den, man skylder penge.

Imidlertid fandt staterne efterhånden på at låne på en anden måde; der udstedes i nutiden offentlige obligationer, som i runde beløb sælges på markedet, og som er uopsigelige fra kreditors side. Det kan de være, fordi kreditor altid kan få sine penge, netop p. g. a. at papirerne kan sælges på markedet. Men når lånet således er uopsigeligt, risikerer staten ikke, at kreditor pludselig får sine penge. Fyrsten er altså ikke længere i sin kreditors vold, sådan som han var det på Fuggernes tid. Omvendt har ejeren af en statsobligation naturligvis ret til renter og efter obligationens tekst til at få beløbet indfriet på et eller andet tidspunkt, men obligations-ejerne har absolut intet at skulle sige over den stat, de har lånt penge til. Her har vi da det første eksempel på magtens overflytning. De, der ejer kapitalen, har ikke længere magten i kraft af denne ejendomsret. Magten er gledet over til den, som administrer kapitalen, i dette tilfælde staten. Det er altså ikke kreditor, men tværtimod debitor, der har magten.

I den private kredit er der efterhånden sket en lignende udvikling. Kreditforeningerne (og hypotekforeningerne) er organisationer af debitorer, der ligesom staten låner på det åbne marked (kapitalmarked). Den, der køber kreditforeningsobligationer, har ret til renter og indfrielse, men han har ingen magt over de ejendomme, hans kapital er investeret i, eller over deres indehavere. Også her ser vi, at selve kapitalejeren er blevet umyndiggjort; magten er gledet over til den, der administrerer kapitalen, som netop er debitor, her altså ejendomsbesidderne.

Den anden hovedkilde til det private erhvervslivs finansiering er jo bankerne. Og nu skal det visseligt erkendes, at bankerne derved i en lang periode har fået stor indflydelse på erhvervslivet; men det er jo kun en del af bankernes kapital, der er deres egen. Navnlig i nutiden gælder det, at hovedparten af en banks kapital stammer fra indskyderne, og disse indskydere har ligesom obligationsejerne nok ret til at få renter af deres penge, men de har ingen indflydelse på, hvorledes banken administrerer disse penge, og de har slet ingen magt over de virksomheder, som bankerne

udlåner disse penge til. Indlånerne i en bank er altså et tredje eksempel på kapitalejere, som har afgivet den til kapitalen knyttede magt; den er også her gået over til den, der administrerer kapitalen. I dette tilfælde altså banken.

Der er imidlertid meget, der kunne tyde på, at bankernes magt har kulmineret. I moderne erhvervsliv og vel navnlig i de store virksomheder er der en stærk tendens til selvfinansiering. Virksomhederne dækker efterhånden en stigende del af deres kapitalbehov ved at lægge op af deres egne indtægter og behøver derfor ikke i så høj grad som tidligere at støtte sig til bankerne. Hvis selvfinansieringen drives meget vidt, har de tilmed også sjældent brug for at udstede nye aktier. Så er de altså heller ikke afhængige af aktiemarkedet. Det vil med andre ord sige, at disse virksomheder, eller rettere sagt, deres ledelse, i stigende grad gør sig uafhængige af indflydelse udefra. Ikke fordi virksomhedens ledelse oprindeligt sidder inde med nogen større kapital, men råder den over virksomhedens organisation og har den tilstrækkelige indflydelse, kan den bruge denne organisationsmagt til at sørge for, at virksomheden efterhånden gøres uafhængig af kapitalkilder udefra. —

Vi har set, hvordan udviklingen indenfor kreditvæsenet efterhånden har flyttet magten fra kapitalens ejere til dens forvaltere. Noget lignende er i virkeligheden sket inden for aktieselskabsvæsenet.

Ved selve dannelsen af et aktieselskab sker der jo det, at aktionærene overdrager til selskabets ledelse at forvalte den kapital, de indskyder. Alene det er jo en vis overflytning af magten fra ejer til forvalter. Men naturligvis har aktionærene adgang til generalforsamlingen og dermed formelt den øverste indflydelse på selskabets sager. Blot er det i realiteten sjældent, at de menige aktionærer får noget ud af denne formelle magt. Hvis der indenfor et aktieselskab dannes en lille gruppe af mennesker, der tilsammen ejer over halvdelen af aktierne, så har en sådan gruppe i realiteten hele magten i selskabet. De andre aktionærer, der måske er mange i tal, har i virkeligheden slet ingen indflydelse, da flertalsgruppen kan bestemme alt, hvad der skal vedtages på generalforsamlingen. Mindretalsaktionærer, der har kapitaler, er altså gået til samme brigade som obligationsejerne og indskyderne i banker og sparekasser; de har ejendomsretten til kapitalen, men den til kapitalen knyttede magt er gået over til dem, som har herredømmet over den, institutionerne der administrerer kapitalen.

Hvis der dannes en koncern, kan denne udvikling føres endnu et skridt videre derved, at eet selskab ejer aktier i et andet, som måske igen ejer aktier i et tredje o. s. v., og herved opnår man, at en flertalsgruppe, blot den har aktiemajoriteten i hovedselskabet, behersker ikke blot dette selskab, men også alle datterselskaber og datterdatterselskaber. Her kan man altså i snævreste tilfælde blot ved at eje en relativt lille kapital få herredømmet over et kompleks af selskaber, der tilsammen arbejder med en

kapital, som er flere gange større, end den man selv ejer. Anvender man den amerikanske metode at udstede en del af aktierne uden stemmeret, kan man naturligvis komme endnu videre i retning af, at størsteparten af kapitalejerne ingen reel indflydelse har; magten samler sig mere og mere på en lille gruppe af mennesker, nemlig dem, der har hele organisationsapparatet i deres hænder, samtidig med, at stadig flere kapitalejere har sat deres penge i foretagender uden at have nogen indflydelse på, hvad der foregår.

Vi ser da i det private erhvervsliv, at magten er på vej bort fra kapitalens ejere over til dem, der behersker de organisationer og institutioner, som administrerer kapitalen.

For at fuldende billedet må vi til sidst kaste et blik på den største af alle organisationer, nemlig staten.

Staten har ikke alene finansielt gjort sig mere uafhængig end før ved at låne på det åbne kapitalmarked. Den legale statsmagt i en regerings skikkelse kan også i visse situationer gøre sig delvis uafhængig af sine egne borgere, der jo ellers i et moderne samfund er både vælgere og skatteydere. Hvis nemlig staten under krig eller lignende situationer får lov at låne i stor stil i sin egen seddelbank, kan den finansiere sin virksomhed mere eller mindre udstrakt simpelthen ved kreditskabelse eller inflation. Dette vil fremkalde en pris- og indkomststigning i samfundet, og derved mister jo indehaverne af kontante formuer, herunder også statslån, en del af disse formuers reelle værdi. Inflation er for så vidt en slags beskatning, idet staten tilegner sig disse værdier på sine egne kreditors bekostning. Men det er en beskatning, som de pågældende ikke kan unddrage sig. Også her ser vi altså, at den, der forvalter de økonomiske midler, her staten, er den, der har magten; den, der stiller midlerne til rådighed, er magtesløs.

Det skal endnu tilføjes, at ved at skabe inflation påvirker staten også forholdet mellem de private debitorer og kreditorer, idet debitorerne tjener på kreditorernes bekostning, når pengeværdien falder under en inflationsproces. Inflationen påvirker altså udviklingen i retning af kreditors, obligationsejeres og lignendes voksende afmagt, som vi har set allerede under gennemgangen af det private erhvervslivs finanser.

Det kan ikke undre, at de egentlige pengedynastiers magt under disse omstændigheder er gået stærkt tilbage. Demokratisk set betyder dette, at dygtigheden får større betydning i samfundet sammenlignet med de nedarvede formuer, end dette før har været tilfældet, og forsåvidt kan den udvikling, vi her har iagttaget, bl. a. siges at have den konsekvens, at det privatkapitalistiske system delvis har likvideret sig selv.

Betydningen af at eje kapital er langt mindre end tidligere, betydningen af at beherske organisationerne og institutionerne i samfundet, herunder selve statsmagten, er i tilsvarende grad vokset.

UNDERVISNINGÅRET 1948-49

Den vigtigste begivenhed i årets løb var Handelsministeriets tilladelse til at oprette nye professorater ved Handelshøjskolen. Den 1. april 1949 blev docent Jan Kobbarnagel ansat som professor i erhvervsret efter enstemmig indstilling af et af Handelsministeriet nedsat bedømmelsesudvalg, der bestod af rektor for Göteborgs Handelshögskola, professor, jur. dr. Hadar Berglund, professor, dr. jur. Henry Ussing, Københavns Universitet, professor Thorkil Kristensen, Handelshøjskolen, departementschef H. Jespersen, Handelsministeriet, og Handelshøjskolens direktør, professor, dr. phil. Christen Møller. Docent Kobbarnagel var eneste ansøger.

Bedømmelsesudvalget afgav følgende indstilling:

Til det ved Handelshøjskolen i København opslæede professorat i erhvervsret er der indkommet een ansøgning, indsendt af docent Jan Kobbarnagel. Det til bedømmelse af ansøgningen nedsatte udvalg skal efter at have afsluttet sit arbejde ved et møde onsdag d. 23. marts 1949 afgive følgende eenstemmige indstilling:

Docent Jan Kobbarnagel, der er født d. 23. marts 1910, blev juridisk kandidat januar 1935, landsretssagfører 1938 og modtog samme år Universitetets guldmedaille for besvarelsen af prisopgaven i retsvidenskab: »Der ønskes en fremstilling og kritisk vurdering af dansk rets regler om båndlæggelse, særlig af arv for umyndige personer, belyst ved sammenligning med tilsvarende retsinstitutter i de vigtigste fremmede lande«. Ansøgeren har virket som lærer ved Handelshøjskolen fra 1941, fra 1. august 1942 som lektor og fra 1. august 1944 som docent. Han har med anerkendt dygtighed tilrettelagt og ledet Handelshøjskolens undervisning i erhvervsret. Til støtte for undervisningen har han udgivet »Erhvervsretten i Grundtræk« (1943, 2. udg. 1945). Denne fremstilling er den første danske lærebog, der samler reglerne fra de retsområder, der har særlig interesse for erhvervslivet. Han har lagt stoffet overskueligt til rette i en let tilgængelig form, vel afpasset for Handelshøjskolens studerende. Trods nogle mindre mangler gør den utvivlsomt i det store og hele god fyldest som lærebog og viser, at forfatteren er velbevandret inden for erhvervsrettens vide område. Foruden guldmedailleafhandlingen og »Erhvervsretten« har ansøgeren udsendt en lang række tidsskriftsartikler, overvejende fra forskellige dele af erhvervsretten, nogle fremstillinger af enkelte afsnit af erhvervsretten i forskellige håndbøger, en til undervisningsbrug bestemt lovsamling samt bogen »Ledelse og Ansvar« (1944). Endelig har han i manuskript forelagt udvalget en afhandling om »Forhandler-Konsignation« (ca. 250 maskinskrevne kvartsider). Rent kvantitativt er dette en meget betydelig produktion i løbet af 10 år, og ikke mindst de talrige småafhandlinger viser den interesse, hvormed han følger udviklingen i fagets forskellige grene.

For vurderingen af ansøgerens videnskabelige evner er det navnlig de større specialafhandlinger, der har betydning.

Guldmedailleafhandlingen »Båndlæggelse« (1939), hvis emne ligger uden for erhvervsretten, indeholder værdifulde undersøgelser på grundlag af et stort materiale, navnlig fra administrativ praksis. Fremstillingen bærer vel enkelte steder præg af en vis umodenhed, men afhandlingen røber evner til selvstændig videnskabelig forskning.

Bogen »Ledelse og Ansvar« behandler selskabsretlige problemer og fremfører derunder nye tanker væsentlig inspireret fra udlandet. Den anlægger for emnet egnede metodiske synspunkter, navnlig ved at søge tilknytning til økonomien. Den mere almindelige redegørelse for gældende ret i ind- og udland har lignende gode

egenskaber som ansøgerens lærebog, men undersøgelsen bringer næppe nye resultater af væsentlig betydning, og en del af de nye tanker er ikke prøvet med fornøden kritik.

I afhandlingen »Forhandler-Konsignation« belyses konsignationsinstituttet, og forfatteren efterprøver det i nyere dansk litteratur opstillede begreb kreditkonsignation. Fremstillingen bygger på en undersøgelse af konsignationshandelens funktioner på det danske marked i vore dage. Det er lykkedes forfatteren at kaste nyt lys over flere hidtil omstridte problemer. Afhandlingen vidner klart om forfatterens evner til selvstændig videnskabelig forskning. Den viser, at forfatteren er modnet og nu formår at udnytte sine metodiske synspunkter. Den betegner derfor videnskabeligt set et væsentligt fremskridt i forhold til de tidligere afhandlinger.

Den sidste afhandling, der vedrører et vanskeligt emne fra en central del af erhvervsretten, hører til den type undersøgelser, der naturligt ligger inden for en handelshøjskoles virkeområde. Den giver grund til at vente, at ansøgeren vil være i stand til at gøre en indsats i det videnskabelige arbejde inden for erhvervsretten, når han i højere grad end hidtil koncentrerer sig om større videnskabelige arbejder, hvad en professorstilling skulle muliggøre.

Under hensyn til, hvad her er sagt om ansøgerens videnskabelige kvalifikationer, til hans egnethed som lærer og den måde, hvorpå han har tilrettelagt undervisningen i faget erhvervsret, anser vi ansøgeren for kvalificeret til professoratet i erhvervsret. Vi indstiller derfor, at han ansættes i dette.

København, d. 23. marts 1949.

Sign. *Hadar Bejglund.*   *H. Jespersen.*   *Thorkil Kristensen.*

Christen Møller.   *Henry Ussing.*

Der er endvidere opslået et professorat i nationaløkonomi og et i regnskabsvæsen. Professoratet i nationaløkonomi søges af docent, dr. oecon. Poul Nyboe Andersen, og professoratet i regnskabsvæsen af docent Palle Hansen.

Det af Handelsministeriet nedsatte bedømmelsesudvalg i nationaløkonomi består af rektor ved Norges Handelshøyskole, dr. phil. I. Wedervang, professor, dr. polit. Jørgen Pedersen, Århus Universitet, nationalbankdirektør Holger Koed, professor Thorkil Kristensen, Handelshøjskolen, og Handelshøjskolens direktør, professor, dr. phil. Christen Møller.

Det af Handelsministeriet nedsatte bedømmelsesudvalg i regnskabsvæsen består af professor Eilif Paulson, Norges Handelshøyskole, professor H. Winding Pedersen, Københavns Universitet, statsaut. revisor Aage Nielsen, professor Thorkil Kristensen, Handelshøjskolen, og Handelshøjskolens direktør, professor, dr. phil. Christen Møller.

Undervisningen på de nyoprettede interessefelter erhvervsgeografi og kulturhistorie begyndte i efterårssemestret 1948. Under interessefeltet erhvervsgeografi har der været afholdt forelæsninger og øvelser over forskellige discipliner. Tilslutningen har været størst til forelæsningsrækkerne over Latinamerikas økonomiske Geografi (efterårssemestret 1948) og Midelhavslandenes økonomiske Geografi (forårssemestret 1949). Under interessefeltet kulturhistorie blev der i efterårssemestret 1948 under meget god tilslutning (ca. 100 tilhørere) afholdt 8 dobbeltforelæsninger af professor,

dr. phil. Carsten Høeg over Grækenlands klassiske Kultur. I tilknytning til disse forelæsninger blev der for enkelte særlig interesserede gennemført en kort studiekreds række af mag. art. Leo Hjortsøe. I forårsemestret 1949 blev der under ledelse af professor, dr. theol. Hal Koch afholdt 2 forelæsningsrækker med titlen: »Dansk kultur i folkestyrets tid«. Dr. phil. Hakon Stangerup holdt under god tilslutning 12 dobbeltforelæsninger over: »Livsanskuelse og idékamp fra det moderne gennembrud til den anden verdenskrig«, og de sidste 100 års kulturelle, politiske, religiøse og oplysningsmæssige udvikling blev belyst i forelæsninger af professor, dr. theol. Hal Koch, mag. art. John Danstrup, programchef, cand. polit. K. B. Andersen, museumsinspektør, mag. art. fru Else Kai Sass og dr. phil. Hakon Stangerup.

I april 1949 blev der for første gang dimmitteret studerende fra det erhvervsøkonomiske grundstudium som aftenstudium, der var blevet påbegyndt i september 1944. 18 studerende fra aftenstudiet bestod afgangsprøven fra grundstudiet.

Lærere og administration.

I undervisningsåret 1948—49 fratrådte Provinshandelskammerets direktør, cand. merc. H. C. Christiansen sin stilling som lektor i forretningsorganisation ved Handelshøjskolen.

Den 6. oktober 1948 afgik lærer i erhvervsret, landsretssagfører N. A. Pedersen ved døden.

1. jan. 1949 blev cand. polit. Bjarke Fog ansat som lektor i omkostningslære og prispolitik. 1. april 1949 blev docent Jan Kobbernagel ansat som professor i erhvervsret efter enstemmig indstilling af et af Handelsministeriet nedsat bedømmelsesudvalg (se ovenfor).

Fra 1. aug. 1949 udnævntes cand. polit. Poul Winding til lektor i nationaløkonomi, statsaut. revisor Aksel Madsen H. D. til lektor i regnskabsvæsen, cand. mag. Jens Rasmussen til lektor i fransk og fra 1. nov. 1949 bibliotekar, cand. polit. Per Boesen til lektor i erhvervsøkonomi.

Ved Handelshøjskolen har der i det forløbne år virket følgende nye lærere:

- Civilingeniør H. Cortsen-Møller (brandforsikring).
- Adjunkt, cand. mag. E. Bjørn Hansen (tysk).
- Kontorchef, translator A. Harboesgaard (fransk).
- Byretsdommer S. A. Jacobsen (erhvervsret).
- Sekretær, cand. oecon. Vagn Madsen (erhvervsøkonomi).
- Frk. Sigrid Meldahl (stenotypi).
- Fuldmægtig, cand. polit. Knud Rasmussen (nationaløkonomi).
- Lektor, cand. jur. Jens Søndergaard (erhvervsret).
- Kommunelærer Børge Dissing Sørensen (stenotypi).
- Landsretssagfører Carl Tjur (erhvervsret).
- Prokurist Ernst Waldmann H. D. (udenrigshandel).

I 1948—49 virkede ved Handelshøjskolen 1 direktør, 1 inspektør, 1 fuldmægtig, 3 professorer, 6 docenter, 26 lektorer, 91 lærere og 2 bibliotekarer samt kontor-, institut- og bibliotekspersonale og 2 skolebetjente.

I undervisningsåret 1948—49 har bibliotekar Knud Larsen været knyttet til UNESCO, Paris, som havde opfordret ham til at overtage gennemførelsen af visse bibliografiske opgaver. Den 1. november 1949 vender bibliotekar Knud Larsen tilbage til biblioteket, som under hans orlov har været ledet af bibliotekar, cand. polit. Per Boesen.

Undervisningsrådet.

Undervisningsrådet har i årets løb afholdt 1 møde.

Censorer.

4 censorer har ikke længere set sig i stand til at stille sig til Handelshøjskolens disposition. De fire er grosserer J. C. Bogstad, censor i tysk, direktør, cand. polit. Ebbe Groes, censor i nationaløkonomi, regnskabschef Victor Holck, censor i regnskabsvæsen og statsaut. revisor, cand. jur. J. Jespersen, censor i regnskabsvæsen.

Censor i regnskabsvæsen, statsaut. revisor J. P. Strobel er afgået ved døden.

Handelsministeriet har i årets løb godkendt flg. nye censorer:

Erhvervsøkonomi: Direktionssekretær, cand. merc. J. Ingvarsen.

Regnskabsvæsen: Direktør Gunnar Jørgensen H. D. og Direktør Willy Schmidt H. A.

Tysk: Kontorchef, translator, cand. jur. H. Friis Møller.

Studerende.

Handelshøjskolen besøgte i 1948—49 af ialt 2396 studerende og deltagere mod 2315 i 1947—48, der fordeler sig som følger:

Dagstudierne	365 mod 350
Specialstudierne og grundstudiet om aftenen	1327 » 1311
Sprogstudierne	704 » 654
	Ialt 2396 » 2315

I efterårssemestret 2324 mod 2194 sidste år.

I forårssemestret 1946 » 1844 » »

Antallet af studerende og deltagere under de forskellige studier var som følger:

DET ERHVERVSØKONOMISKE GRUNDSTUDIUM, dagstudiet

Studerende.

Efterårssemestret	211
Forårssemestret	138

DET ERHVERVSØKONOMISKE GRUNDSTUDIUM, aftenstudiet

Studerende.

Efterårssemestret	106
Forårssemestret	67

Deltagere.

Efterårssemestret	3
Forårssemestret	1

ERHVERVSØKONOMISKE SPECIALSTUDIER

Regnskabsvæsen, dagstudiet

Studerende.

Forårssemestret	21
Efterårssemestret	20

1. Del af Diplomprøven:

Studerende.

Efterårssemestret	641
Forårssemestret	590

Deltagere.

Efterårssemestret	4
Forårssemestret	1

2. Del af Diplomprøven:

Bankvæsen:

Studerende.

Efterårssemestret	9
Forårssemestret	8

Deltagere.

Efterårssemestret	2
Forårssemestret	1

Forretningsorganisation:

Studerende.

Efterårssemestret	5
Forårssemestret	4

Forsikring:

Studerende.

Efterårssemestret	7
Forårssemestret	7

Deltagere.

Efterårssemestret	1
Forårssemestret	2

Regnskabsvæsen:

Studerende.

Forårssemestret	231
Efterårssemestret	235

Deltagere.

Efterårssemestret	13
Forårssemestret	6

Revision:

Studerende.

Efterårssemestret	56
Forårssemestret	61

Deltagere.

Efterårssemestret	11
Forårssemestret	2

Salgsorganisation og Reklame:

Studerende.

Efterårssemestret	65
Forårssemestret	64

Deltagere.

Efterårssemestret	6
Forårssemestret	2

Udenrigshandel:

Studerende.

Efterårssemestret	51
Forårssemestret	50

Deltagere.

Efterårssemestret	5
Forårssemestret	2

HANDELSVIDENSKABELIG KANDIDATEKSAMEN

Studerende.

Efterårssemestret	1
Forårssemestret	0

DEN TRESPROGLIGE KORRESPONDENTPRØVE

Studerende.

Efterårssemestret	128
Forårssemestret	122

DEN EENSPROGLIGE KORRESPONDENTPRØVE

Studerende.

Efterårssemestret	485
Forårssemestret	408

FORBEREDELSE TIL TRANSLATØREKSAMEN

Studerende.		
Efterårssemestret		96
Forårssemestret		77

FORBEREDELSE TIL SPANSKPRØVEN

Studerende.		
Efterårssemestret		96
Forårssemestret		71

PORTUGISISK

Studerende.		
Efterårssemestret		3
Forårssemestret		3

UNDERVISNING AF HANDELSSKOLELÆRERE

Deltagere.		
Efterårssemestret		28
Forårssemestret		4

Studierejser.

Bankinstituttets assistent, prokurist S .O. Sørensen H.D., deltog i september 1948 i Institute of Bankers' Summer School på Christ Church College i Oxford.

I dagene 11. til 26. september foretog et hold udenrigshandelsstuderende fra 7. semester under ledelse af docent Z. D. Lando en studierejse til Italien med Bari som mål. Når man valgte Italien, skyldtes det bl. a. erkendelsen af de sekundære markeders betydning for Danmark i dag. På levantmessen i Bari fik man et indblik i Sydøsteuropas samt den nære Orients handel, i hvilken også Italien spiller en fremtrædende rolle. Rejsen gik gennem det meste af landet med ophold — foruden i Bari — bl. a. i Milano, Genova, Roma, Napoli og Venezia, i hvilke byer der overalt var tilrettelagt besøg i erhvervsvirksomheder, havne, handelskamre og andre institutioner. Det længste ophold blev dog gjort i Bari, hvor man under kyndig ledelse indgående studerede messens forskellige afdelinger, og hvor man tillige havde lejlighed til at træffe adskillige repræsentanter for levant-handelen.

Et antal studerende under det erhvervsøkonomiske grundstudium foretog i dagene 28. november til 6. december 1948 en studierejse til Frankrig under ledelse af professor Jan Kobbernagel. De studerende aflagde besøg på følgende virksomheder og institutioner: Renault-automobilfabrikker, Coty parfumefabrik, stormagasinet Printemps, modehuset Jeanne Lanvin,

der foranstaltede en mannequinopvisning, storbanken Crédit Lyonnais, Børsen i Paris, godsbanegården i Juvissey (der formidler en væsentlig del af godstransporten fra Sydeuropa til Midt- og Nordeuropa), personbanegården St. Lazare samt vinhallerne (les Halles aux Vins). Derudover blev der arrangeret besøg i Palais de Chaillot, hvor deltagerne overværede et møde i Sikkerhedsrådet, samt en visit i Cité Universitaire, hvor man bl. a. besøgte det danske studenterhus. Specielt for turens leder blev der arrangeret et besøg i Palais de Justice under vejledning af den danske ambassades advokat, Maître Morin. I den knapt tilmålte fritid blev der endvidere lejlighed til at besøge Versailles, Louvre, Nôtre Dame, Teatre National de l'Opera og l'Opera Comique. Turen var tilrettelagt af ambassaderåd Helge Wamberg i samarbejde med direktøren for det danske studenterhus i Paris, dr. Hans Sørensen, og direktøren for l'École des hautes études commerciales i Paris, professor Perrin.

Fra 18.—23. april 1949 arrangerede de studerende i samarbejde med Handelshøjskolen et studiebesøg for et antal studerende fra den svenske handelshøjskole i Helsingfors. De studerende rejste under ledelse af professor H. Schybergsson og besøgte følgende virksomheder og institutioner: Andelsmejeriet Hedelykke, A/S Dansk Galoche- og Gummifabrik, Køge Andelsslagteri, Køge Rådhus, Houlbergs Fabriker, Burmeister & Wain's Maskin- og Skibsbyggeri, Københavns Lufthavn, Carlsbergs Bryggerier, A/S A. C. Illum, Kødbyen, Industrirådet, og Grosserer-Societetet. I tilslutning til de nævnte besøg var der tilrettelagt en udflugt til Nordsjælland, som afsluttedes af en middag i Klampenborg, hvor Handelsbanken i København var vært.

Lederen af det ibero-amerikanske institut, lektor L. Aabye var fra maj til september 1949 på en kontaktrejse til Sydamerika, hvorom der gives beretning under omtalen af dette nye institut (side 32).

Gæsteforelæsninger.

Der har i undervisningsåret været afholdt en del gæsteforelæsninger af udenlandske foredragsholdere.

Den 9. september talte direktør Harold Whitehead, London, om »management of to-day«.

Den 1. oktober holdt dr. Lawrence R. Klein, National Bureau of Economic Research, New York, en forelæsning om »problems of national accounting«.

Direktør Egill Tresselt, S.A.S., New York, talte den 29. oktober om »Skandinaviske luftfartsproblemer«.

I november måned holdt Mr. Ayana Deva Angadi en række forelæsninger under fællestitlen »The Spirit of Indian Civilization«.

Under de nyoprettede interessefelter har der med god tilslutning været afholdt en række forelæsninger, som omtales nærmere side 13.

Lokaler.

Handelshøjskolen har ligesom tidligere år stillet et antal lokaler til rådighed for handelsministeriet til afholdelse af den teoretiske og praktiske del af revisoreksamen og til ejendomsmæglereksamen. Desuden stilledes lokaler til rådighed for Stenografisk Selskabs stenografilærereksamen i juni samt Tegnerforbundets eksamen for tegnere i maj—juni og for handelsministeriets feriekursus for handelsskolelærere i juli og august.

I august 1948 stilledes et antal lokaler til rådighed for landbrugsministeriet og landbrugsorganisationerne til afholdelse af den 8. verdensferiekrævlerkongres.

I juni 1949 stilledes et antal lokaler til rådighed for Nordiska Civiløkonom Förbundet til afholdelse af den 1. nordiske civiløkonom kongres.

Endvidere har skolen stillet et antal klasser og auditorier til rådighed for det af cand. mag. frk. Ingeborg Stemann ledede feriekursus for udlændinge, der afholdes hvert år i august.

Endelig har Handelshøjskolen igen i år overladt landsretssagfører E. Harremoës nogle lokaler til afholdelse af et kursus til ejendomsmæglereksamen.

Udgivervirksomheden.

Følgende skrifter er udgivet i årets løb:

Skriftrække A.

4. I Max Kjær Hansen: Organisation. 2. opl. 256 s. 1948.

V H. Winding Pedersen: Omkostninger og prispolitik. 2. omarb. udg. 384 s. 1949.

Skriftrække C.

6. Poul Hansen: Fire hovederhvervs regnskabsvæsen. 177 s. 1949.

Skriftrække G.

2. Erhvervsretlige love: Udg. af Jan Kobbernagel. 2. udg. 1948.

Af »Hæfter til sprogundervisningen« udkom:

4. Erhvervsgeografiske tekster. 1949.

5. Merkantile engelske tekster II. 1949.

Inger Bache: Franske handelsbreve. 1949.

Biblioteket.

Læsesalen og håndbiblioteket har været tilgængelige daglig kl. 10—21 (lørdag 10—18) og udlånet kl. 10—14 og 18,30—21 (lørdag 10—14). Biblioteket har i juli været åbent kl. 10—13 og i august kl. 10—18.

Biblioteket tæller ca. 23500 bind. Foruden lærerne og institutternes per-

sonale har biblioteket haft 727 lånere, der fordeler sig således: Grundstudiet 231, specialstudierne 293 (1. del uden valg af speciale 37, bankvæsen 5, forretningsorganisation 5, regnskabsvæsen 127, revision 10, salgsorganisation og reklame 59, udenrigshandel 50, varehandel 4), sprogstudier 11, udenforstående 192, (heraf 34 biblioteker). Antallet af udlån har været 4555, der fordeler sig således: Lærere og institutter 670, studerende 3368, udenforstående 517 (deraf til fremmede biblioteker og provinsen 122), Til brug på læsesalen er der fra magasinerne fremtaget 18633 bd., hvortil kommer benyttelsen af de bøger og tidsskrifter, som er anbragt på læsesalen.

Bibliotekets annuum er 12000 kr. Dertil kommer en bevilling på 1000 kr. til særlige anskaffelser. Dansk Reklameforening har ydet sit årlige tilskud på 400 kr. til anskaffelse af salgs- og reklamelitteratur.

Bibliotekets tilvækst af udenlandsk litteratur har været offentliggjort i statsbibliotekernes accessionskatalog. Desuden har biblioteket udsendt duplikerede lister over sin udenlandske tilvækst til en række inden- og udenlandske biblioteker og institutioner.

Bibliotekar Knud Larsen, der af Unesco havde fået overdraget en særlig opgave, har haft orlov fra 1. august 1948. Bibliotekar Per Boesen har ledet biblioteket i det forløbne år, og dr. Erik Lyngø H. A. har fungeret som bibliotekar i samme periode.

Bibliotekar Per Boesen har for 1. års studerende under grundstudiet holdt forelæsninger om litteraturbenyttelse.

Udvalget for reklamebiblioteket afholdt sit årlige møde den 16. juni. Denne afdeling af biblioteket tæller 917 bind, deraf 440 bind tidsskriftlitteratur.

Dansk Reklameforening har fra 1. aug. 1949 forhøjet sit årlige tilskud til reklamebiblioteket til kr. 600.

Antallet af løbende tidsskrifter er 265. Deraf modtages følgende gratis fra udgiveren, de med * i udveksling med Handelsvidenskabeligt Tidsskrift eller Handelshøjskolens skriftrækker:

Aalborg statistiske Kontor, Statistiske og økonomiske Efterretninger.

Aalborg viser Vej.

Aarhus Kommune, Statistiske Kvartals- efterretninger.

Administrations-Teknik.

*Affårsekonomi.

Affårsekonomisk revy.

Andelsbladet.

Arbejdøkonomi.

Assurandøren.

Auto.

Bank of Finland, Monthly bulletin.

Bankstanden.

*Bedriftsøkonomen.

Benzinbladet.

Betro review.

Bikuben.

Bil og Motor.

Die Bilanzen.

Books of the month.

Brandfare og Brandværn.

Brandskydd.

British book news.

British books to come.

Current literature.

Czekoslovak economic bulletin

Weekly survey.

- Czechoslovak exporter.
 *Danish foreign office journal.
 Danmarks Handels- og Søfarts-
 Tidende.
 Danmarks Handels Tidende.
 Dansk Arbejde.
 Dansk Emballage Tidende.
 Dansk Faglitteratur.
 Dansk Fiskeritidende.
 Dansk Forsikringstidende.
 *Dansk Grossist-Tidende.
 Dansk Handels- og Kontormedhjælper-
 tidende.
 Dansk Søfarts-Tidende.
 Det danske bogmarked.
 Den danske Handelsskole.
 Det danske Marked.
 Den danske nationale Komité under
 I C C, Meddelelser.
 Detail-Fiskehandler Bladet.
 Domestic commerce.
 Economic bulletin for Europe.
 *Economica.
 Egry.
 Ekonomen.
 *Ekonomisk revy.
 *Ekonomisk tidsskrift.
 Ekonomisk forum.
 Esbjerg. By- og erhvervsøkonomiske
 Meddelelser.
 Esso oilways.
 Fagskrift for Bankvæsen.
 Farmand.
 Federal reserve bank of New York,
 Monthly review of credit and business
 conditions.
 Finlands banks institut för ekonomisk
 forskning, Ekonomiska utredningar.
 Finlands handel med Skandinavien.
 Finlands trade review.
 Fiskeeksportørbladet.
 Ford nyt.
 Foreign agriculture.
 Foreign commerce weekly.
 Forsikringsklubben.
 Fra Thrige.
 Fri köpenskap.
 Frit Erhverv.
 Frivagten.
 Gjallarhornet.
 De grafiske Fag.
 Haandværkerbanken, Kvartalskrift.
 Haandværkets Magasin.
 Haandværksraadets Tidsskrift.
 Handels Nyt.
 Handelsskolebladet.
 *Handelsstandens månedsskrift.
 Handelsvidenskabeligt Tidsskrift.
 Holland shipping and trading.
 *Industria.
 *Industriforbundets meddelanden.
 Industry.
 Ingeniør og Bygningsvæsen.
 International financial statistics.
 Invaliditet og arbejde.
 J. L. news. Kansallis-Osake-Pankki-Eco-
 nomic review.
 Kolonial-Købmanden.
 *Kommersiella meddelanden.
 Kontorsvärlden.
 Kooperatören.
 The lamp.
 *Landbrugsraadets Meddelelser.
 The Liverpool trade review.
 Lloyds bank review.
 Louisiana business review.
 Maksimalpriser og -avancer samt
 prisstop.
 Mandens Blad.
 *Meddelanden från konjunktur-
 institutet.
 Meddelelser fra det landøkonomiske
 driftsbureau.
 Midland bank review.
 National city bank of New York,
 Economic conditions.
 Nationalekonomiska föreningens för-
 handlingar.
 *Nationaløkonomisk Tidsskrift.
 The Netherlands industrial and com-
 mercial.
 *Nordisk Forsikringstidsskrift.
 Nordisk speditör förbunds tidsskrift.
 *Norges grossisttidende .
 *Norges industri.
 *Norges utenrikeshandel.
 *Norsk geografisk tidsskrift.
 Plan.
 Principal og Medhjælper.
 *Propaganda.
 Publikationer. Fagskrift for revisions-
 studerende.
 Rationalisering.
 Registreringstidende for Prisaftaler m. v.
 Revision og Regnskabsvæsen.
 Revisorbladet.

- *Samfælgsrit.
 Samvirke.
 Scandinavian shipping gazette.
 Scandinavian trade journal.
 Shell magazine.
 S J nytt.
 Skandinaviska banken, Kvartalsskrift.
 Sparekassestanden.
 Sparekassetidende.
 *Staden Københavns statistiske Kontors
 Publikationer.
 Statistical bulletin of the international
 sugar council.
 *Statistisk Departements Publikationer.
 *Statsøkonomisk tidsskrift.
 Storkøbenhavn.
 stud. merc.
 Studebaker news.
 Survey of current business.
- Svensk bokförteckning.
 *Svensk handel.
 *Svensk utrikeshandel.
 Svenska handelsbanken, Index.
 *Den svenska marknaden.
 Svenska varor.
 Swiss bank corporation bulletin.
 *Tidsskrift for handelsudtannelse.
 7—9—13.
 Tidsskrift for Industri.
 Tidsskriftet Niels Brock.
 Triangle.
 *Udenrigsministeriets Tidsskrift.
 UNESCO bulletin for libraries.
 UNESCO courier.
 World trade.
 Vort Virke.
 *Økonomi og Politik.
 Der oesterreichische Volkswirt.

Følgende *årbøger* og *årsberetninger* modtages gratis fra udgiveren, de med * i udveksling:

- Acta Jutlandica, Aarskrift for Aarhus Universitet.
 Andelselskaber i Danmark, udarbejdet af Andelsudvalgets Sekretariat.
 Apotekerfonden, Regnskabsresultater.
 Arbejderbevægelsens Erhvervsraad, Økonomisk Aarsoversigt.
 Assurandør-Societetets Aarsberetning.
 Bank for international settlements, Annual report.
 Bank-Aarbogen. Udg. af Danske Bankfunktionærers Landsforening
 Bankinspektøren, Beretning om de danske Bankers Virksomhed.
 Barclays bank limited, Report of the ordinary general meeting.
 *C[entralhandelskammeren] G[odkända] R[evisor] årsbok.
 Cowles commission for research in economic.
 Dania poly glotta.
 Danmarks amerikanske Selskab og Danmark-Amerika Fondet.
 Danmarks Mejeristatistik. Udg. af Kontoret for Mejeristatistik.
 Danmarks Nationalbank, Beretning og Regnskab
 Dansk Byplanlaboratoriums Virksomhed.
 Dansk Eksportkalender. Udg. af Kraks Legat.
 Dansk Industrieretning. Udg. af Industriforeningen i København.
 Dansk Textil Union, Krisebestemmelser for Textilhandlere
 Dansk Reklame-Forening, Oplagskontrollens Bulletin.
 De danske Mejeriforeningers Fællesorganisation, Beretning.
 De danske Provinsbankers Forening og de danske Provinsbankers Pensionskasse,
 Beretning.
 De danske Statsbaner, Aarsberetning.
 Fiskeri-Beretning. Udg. af Fiskeridirektoratet.
 Foreningen Engageringskontoret for Handel og Industri, Aarsberetning.
 Forsikringsraadet, Livsforsikring.
 Forsikringsraadet, Skadesforsikring.
 Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, Beretning.
 Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, Brugsforeningsstatistik.

Fællesrepræsentationen for dansk Haandværk og Industri.
 Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsen, Beretning.
 Haandværkerraadets Aarbog.
 Handelsberetning. Udg. af Grosserer-Societetets Komité.
 *Handels- og Søfartsmuseet paa Kronborg, Aarbog.
 Indenrigsministeriets Beretning om Hypotekforeningernes Virksomhed.
 Indenrigsministeriets Beretning om Kreditforeningernes Virksomhed.
 International sugar council, Pocket sugar year-book.
 Den jydsk Handelsstands Centralforening, Beretning.
 Katalog over Erhvervelser af nyere udenlandsk Litteratur ved Statens offentlige
 Biblioteker [Accessionskatalog]. Udg. af Det kgl. Bibliotek.
 Det kgl. selskab for Norges vel. Samvirkeudvalget. Samvirkeforetagender i Norge.
 Kongeriget Danmarks Handelskalender.
 Københavns Havnevæsen, Statistiske Oversigter over Skibsfart og Vareomsætning
 paa København.
 Københavns Universitet, Kommunitet og den Polytekniske Lærestanstalt, Dan-
 marks tekniske Højskole, Aarbog.
 Landsforeningen Dansk Arbejdes Virksomhed, Beretning.
 Det landøkonomiske Driftsbureau, Undersøgelser over Landbrugets Driftsforhold,
 Regnskabsresultater fra danske Landbrug.
 Laurits Andersens Fond, Beretning fra Bestyrelsen.
 Manufakturhandler-Foreningen i Kjøbenhavn, Aarbog.
 Norges handelsstands forbund, Beretning.
 Norges idustriforbund, Årsberetning.
 Norges teknisk-naturvidenskabelige forskningsråd, Årsberetning.
 Otto Mønstedts Fond, Beretning fra Bestyrelsen.
 Den polytekniske Lærestanstalt, Danmarks tekniske Højskole, Beretning.
 Priskontrolraadet, Beretning.
 Provinshandelskammeret, Årsberetning.
 Sadolins Aarbog.
 Sparekasseinspektøren, Beretning om Sparekasserne i Danmark.
 Storkøbenhavns Kartoffelcentral, Beretning.
 Storkøbenhavns kommunale Mælkeudvalg, Beretning.
 Svenska ekonomföreningen, Medlemsförteckning.
 Sveriges riksbank, Årsbok.
 Telefonsynet. Nogle statistiske Meddelelser.
 Textilfabrikantforeningen, Beretning.
 Tuborgfondet, Beretning fra Bestyrelsen.
 Verdensmarkedet og Danmark. Udg. af Grosserer-Societetets Komité.

Desuden har biblioteket modtaget gaver fra:

Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring.	Grosserer-Societetets Komité.
Lektor Hans Brems.	Handelshøgskolans bibliotek, Stockholm.
British Council.	Kurt Hering, Sth.
British Empire trades index.	Indenrigsministeriet.
Danmarks Nationalbank.	International Bank for Reconstruction and Development, Wash.
Det Danske Petroleums Aktieselskab.	International Sugar Council, Lond.
Forsikrings-Aktieselskabet Danske Lloyd.	Kellys disectories, Ltd.
Forvaltningskommissionen.	Det kgl. Bibliotek
General Motors A/S.	Rederiet J. Lauritzen.
Generaldirektoratet for Statsbanerne.	Livsforsikringsselskabernes forening.
Driftsbogholder Palle Gotfredsen.	

Personalechef Christopher Maaløe, Haslev.	Statens hantverksinstitut, Stockholm.
MacMillan & Co. Ltd.	Statens pædagogiske studiesamling.
Magasin du Nord A/S.	Svenska Handelsbanken, Sth.
Mejeriernes og Landbrugets Ulykkesfor- sikring A/S.	Svenska Mässan, Göteborg.
Chr. Michelsens institutt for vitenskap og åndsfrihet, Bergen.	Sveriges mekanförbund, Stockholm.
The national central library, Lond.	United nation.
Norges kooperative landsforening.	United nations, Research and planning division economic commission for Eu- rope, Geneve.
Dr. H. Pasdermadjian.	United States Information Service.
Prisdirektoratet.	Wezäta-Göteborgslitografen A.-B, Göteborg.
Provinshandelskammeret.	Østjydske Bryggerier A/S, Århus.

Foruden de under tidsskrifter og årbøger nævnte bytteforbindelser ud-
veksler biblioteket skrifter med følgende institutioner:

Aarhus Universitets økonomiske Institut.	Instituttet for Historie og Samfunds- økonomi.
Bibliothèque de l'École des Hautes Études Commerciales à Varsovie.	Nationalekonomiska institutionen vid Uppsala universitet.
The British Library of Political and Eco- nomic Science, London.	Norges handelshøyskoles Bibliotek, Bergen.
Columbia university, New York.	Statistisk sentralbyrå, Oslo.
Danmarks tekniske Bibliotek.	Svenska bankforeningen, Stockholm.
Forsikringsforeningens Bibliotek.	Svenska handelshögskolans bibliotek, Helsingfors.
Göteborg stadsbibliotek.	Universitetsbiblioteket, Lund.
Handelshögskolans vid Åbo akademi bibliotek.	University of California, Los Angeles.
Handelshögskolans bibliotek, Göteborg.	University of Illinois, Urbana.
Handelshögskolans bibliotek, Stockholm.	University of Michigan, Ann Arbor.
Industriens utredningsinstitut, Stock- holm.	University of Washington, Seattle.
Kaupparkeakoulun kirjasto, Helsinki.	

Bankinstituttet.

Instituttet har i det forløbne år først og fremmest tjent som laborato-
rium for de bankstuderende, der havde lejlighed til at benytte Instituttets
samlinger og håndbibliotek. Endvidere har instituttet været flere af vore
dimittender og andre bankfolk behjælpelig med tilrettelæggelse af studie-
ophold i udlandet.

Instituttets forstander og dets faste assistent, S. O. Sørensen H. D.,
samt undervisningsassistent K. J. Persson H. D., har ved sammenkomster
gennemdrøftet aktuelle bank- og børspraktiske spørgsmål.

Instituttets faste assistent deltog i september 1948 i Institute of Bankers'
Summer School på Christ Church College i Oxford, hvor han indsamlede
en del materiale, der er blevet benyttet i undervisningen og iøvrigt an-
vendes til supplerung af den under udarbejdelse værende oversigt over fø-
rende udenlandske kapitalmarkeder. Nævnte oversigt udarbejdes iøvrigt

hovedsagelig på basis af de af den faste assistent under studieophold i Schweiz og U. S. A. indsamlede stof og de dér indhøstede erfaringer.

Ligesom i de foregående år har instituttet modtaget regnskaber, årsberetninger og jubilæumsskrifter fra danske banker, sparekasser, kredit- og hypotekforeninger samt fra udenlandske pengeinstitutter. Der er endvidere i årets løb knyttet adskillige nye forbindelser med udenlandske institutioner, således at instituttet nu modtager et betydeligt periodisk materiale om økonomiske og banktekniske forhold i udlandet.

Instituttet har i det forløbne år stået under ledelse af docent dr. Z. D. Lando.

Eksportinstituttet.

I. Undersøgelsevirksohmheden.

Den igangværende undersøgelse af Indien og Pakistan som handelspartnere har i største delen af undervisningsåret 1948—49 måttet vige for mere presserende opgaver. Imidlertid ligger hele materialet klart til arbejdets genoptagelse og snarlige fuldendelse. Det første afsnit »Befolkningspresset og industrialiseringen«, som omhandler:

1. Fordomme, formerelse og fattigdom og
2. Industrialiseringen, dens former og dens betydning for lettelse af befolkningspresset,

er allerede udarbejdet og foreligger i trykfærdigt manuskript.

I forbindelse med denne undersøgelse har Eksportinstituttet i det forløbne år haft kontakt med repræsentanter for både Indien og Pakistan. Det skal særligt fremhæves, at instituttet i april havde besøg af mr. W. D. Arshad fra Lahore, der for ældste årgang af de udenrigshandelsstuderende holdt en særdeles interessant forelæsning om Pakistans aktuelle erhvervsproblemer. Forelæsningen efterfulgtes af en længere drøftelse.

Når arbejdet med Indien og Pakistan er afsluttet, er det meningen at tage »The Middle East« op til behandling, og man er allerede så småt begyndt at indsamle materiale dertil.

II. Laboratorievirksohmheden.

Instituttets vejledningsarbejde har i det forløbne år været meget omfattende, især på grund af det stærkt stigende antal studerende under studiet udenrigshandel.

At også ekspeditionsarbejdet herved er blevet stærkt forøget, fremgår bl. a. af det stigende antal af de i dette undervisningsår udlånte studie-kredsopgaver og andet materiale fra instituttets samlinger. Dette antal beløb sig i år til 1436 mod 1077 i 1947—48 og mod 746 i 1946—47.

Udover henvendelser fra de studerende har instituttet også haft ret betydelig søgning fra tidligere dimittenders side, der ønskede vejledning med hensyn til litteratur.

III. Emneregistrering.

Emneregistreringen er 1948—49 blevet fortsat efter samme retningslinier som i det foregående år. Indiceringen er foregået uforandret for følgende publikationer:

Chamber of Commerce Journal
Economist (herunder Records & Statistics)
Export
Foreign Commerce Weekly
Foreign Trade
Norges Utenrikshandel
Review of Industry
Wirtschaftliche Mitteilungen
Neue Zürcher Zeitung.

Herudover foretages ligesom i de foregående år udklip af dagbladet »Børsen«, som emnemæssigt opsættes i chartekker.

IV. Eksportinstituttets arbejde udadtil.

I efterårssemestret 1948 bidrog instituttets forstander med følgende forelæsninger til en for American Graduates arrangeret forelæsningsserie over »Agricultural Marketing«:

1. Marketing Danish Agricultural Produce under Free Competition.
2. Marketing Methods, Trade Terms and the Structure of Agricultural Markets.
3. Private versus Government Trading in Basic Commodities.
4. New Phases in the International Commodity Regulations with special regard to Agricultural Products.
5. Some Aspects of the Problem of Guaranteed Prices to Primary Producers.

Manuskriptet til forelæsningerne er gjort tilgængeligt for de studerende på instituttet. Forelæsningerne nr. 3 og 5 er på grund af deres aktualitet blevet mangfoldiggjort og udsendt til en kreds af interesserede.

Til at overvære den sidste forelæsning, som blev afholdt på Handelshøjskolen, var inviteret det ældste hold udenrigshandelsstuderende ligesåvel som de sidste tre årgange af diplomtagerne i henholdsvis udenrigshandel og varehandel. Efter forelæsningen fik de danske gæster lejlighed til selskabeligt samvær med deres amerikanske kammerater.

Instituttet havde i sommer på foranledning af den amerikanske am-

bassade besøg af de to amerikanske professorer: L. J. Norton, University of Illinois, og Leland Spencer, Cornell University, som havde en længere drøftelse med instituttets forstander om aktuelle spørgsmål vedrørende landbrugshandel i almindelighed samt om Danmarks stilling i verdens landbrugseksport.

V. *Instituttets samlinger.*

Instituttet har i det forløbne år forøget sine samlinger med forskellige løbende publikationer, årsberetninger og lignende fra såvel danske som udenlandske institutioner. Medens tidligere publikationer fra engelske og amerikanske institutioner var dominerende, er instituttet nu ved at komme i regelmæssig forbindelse også med andre lande, således senest med Tyrkiet.

I det forløbne år har instituttet forøget sin opgavesamling med 123 stk.

Regnskabslaboratoriet.

Regnskabslaboratoriet har i årets løb fortsat sit arbejde inden for de områder, der er tilknyttet fagene regnskabsvæsen og revision.

Der er af Regnskabslaboratoriets leder og medarbejdere publiceret følgende artikler og afhandlinger:

Palle Hansen: Aktiv kostnadskontroll («Affärsekonomi» 1948, nr. 12, s. 689 ff.

Poul Hansen: Fire Hovederhvervs Regnskabsvæsen, Kbhvn. 1949, 168 sider, 7 bilag.

Docent Palle Hansen har i årets løb afsluttet et arbejde: Den moderne resultatanalyse, nogle principielle betragtninger over den kortperiodiske resultatberegningens gennemførelse og indhold. Afhandlingen vil senere fremkomme i bogform. Palle Hansen har endvidere skrevet en artikel: Kontrol med de administrative funktioner, der i efteråret 1949 er publiceret i et festskrift for professor Huugo Raninen, Helsingfors.

I slutningen af året har der mellem Regnskabslaboratoriet og de to foreninger: Københavns Boghandlerforening og Den danske Provinsboghandlerforening været ført forhandlinger angående gennemførelsen af en undersøgelse af boghandelens økonomi. Forhandlingerne er i september 1949 bragt til ende og er resulteret i, at Regnskabslaboratoriet sammen med Handelshøjskolens Forskningsinstitut har påtaget sig denne opgave.

I »Studiecirklen for regnskabsvæsen og organisation« er i årets løb udarbejdet skriftligt indlæg om:

Den regnskabsmæssige behandling af faste omkostninger.

Regnskabslaboratoriet har fortsat sit arbejde med indkaldelse, katalogisering og arkivering af offentliggjorte årsregnskaber. Samlingen omfatter

nu: 6.695 regnskaber fra ialt 804 virksomheder, der fordeles på følgende virksomheder:

166 handels- og industrivirksomheder	med 2045 regnskaber	
47 dampskibsselskaber	» 503	—
226 banker og sparekasser.....	» 2200	—
58 forsikringsselskaber	» 483	—
29 kredit- og hypotekforeninger	» 411	—
79 udenlandske industri- og handelsselskaber..	» 281	—
184 udenlandske banker	» 714	—
8 andelsselskaber	» 36	—
5 velgørenhedsinstitutioner	» 7	—
2 andre selskaber	» 15	—

Der er fortsat arbejdet med tidsskriftsindexet for artikler om regnskabsvæsen og revision.

Laboratoriets opgavesamling er forøget med opgaver givet ved diplomprøven og afgangsprøven fra det erhvervsøkonomiske grundstudium og prøven for statsautoriserede revisorer.

Af de af Centralanstalten for Revision til rådighed stående midler er der i årets løb som opmuntring for særlig gode opgavebesvarelser i studiekredsene o. l. tildelt følgende hver et beløb:

John Bakken,
Svend B. Christoffersen.

I det forløbne år har Regnskabslaboratoriet været ledet af docent Palle Hansen. Som faste medarbejdere har virket: Lektor, statsaut. revisor Poul Hansen H. D. og assistent Egon Andersen H. A. og H. D.

Instituttet for Salgsorganisation og Reklame.

I. Den almindelige virksomhed.

I lighed med foregående år har instituttets arbejde især koncentreret sig om 2 opgaver, nemlig 1) at virke som organ for en forsknings- og publikationsvirksomhed inden for det afsætningsøkonomiske område og 2) at virke som en servicecentral for de studerende ved Handelshøjskolen med specielt henblik på studiekredsarbejdet. I forbindelse hermed har instituttet i et vist omfang fungeret som fordelingscentral for oplysninger til det praktiske erhvervsliv, ligesom det har virket som formidlingsorgan for det arbejde, som udføres ved tilsvarende udenlandske institutter og institutioner.

II. Forsknings- og publikationsvirksomheden.

Den i Handelshøjskolens beretning for året 1947—48 omtalte undersøgelse over reklameforbruget i Danmark er blevet gjort færdig af pro-

fessor Max Kjær Hansen og cand. polit. Søren Hoff i løbet af foråret og sommeren 1949. Undersøgelsen, der er den første i sin art herhjemme, og som internationalt set er den tredje i rækken — efter England og U. S. A. — er offentliggjort i oktober måned 1949 under titlen: Reklameforbruget i Danmark.

Af undersøgelsens resultater skal her nævnes, at reklameforbruget i Danmark i 1935 er opgjort til 79,3 millioner kr., hvilket svarer til 1,4 % af nationalindtægten. Samme år androg det engelske reklameforbrug 2,2 % af nationalindtægten og det amerikanske 3,0 %. Af de enkelte reklameformer var annonceringen langt den vigtigste, idet den udgjorde 51,9 % af den samlede udgift, og herunder var igen dagbladsannonceringen den vigtigste med 32,0 % af den samlede reklameudgift. Den næststørste gruppe i Danmark var udgiften til vinduesudstillingerne. Et af de træk ved den danske reklamestruktur, der først falder i øjnene, er, at reklameadministrationen — reklameafdelinger, tegninger, clichéer m. v. — i Danmark kun androg 2,5 % af udgiften mod 6,7 % og 14,4 % i England og U. S. A. Det samlede danske reklameforbrug er opgjort for årene 1935 og 1948. For året 1948 er reklameforbruget beregnet til 158,95 millioner kroner — mod som nævnt 79,3 i året 1935. Da prisudviklingen i tiden 1935—1948 har været højst forskellig for de forskellige reklamemidler, er tallene kun vanskeligt sammenlignelige, men det kan anføres, at de andrager henholdsvis 1,4 % i 1935 og 1,0 % i 1948 af nationalindtægten. — For annonceringen er der foretaget en opgørelse over udgifterne i alle årene 1919—1948. Omregnes disse udgifter efter et annonceprisindex (med 1935—100), således at man skulle have et tilnærmet udtryk for de mængdemæssige svingninger, kan der konstateres en nøje overensstemmelse med konjunktursvingningerne — arbejdsløsheden er anvendt som »konjunkturbarometer«.

Cand. polit. Arne Rasmussen, der den 1. juni 1949 knyttedes til instituttet som assistent, gik straks igang med en undersøgelse af forsikringsbehovet i Danmark, hvilken undersøgelse foretages i samarbejde med forsikringsinstruktør Ernst Willumsen H. D. Undersøgelsen — der har et par enkelte forløbere i udlandet — anlægger to principielt forskellige synspunkter på forsikringsbehovet. Dels opgøres dette ud fra et »subjektivt« synspunkt, idet udgangspunktet er en markedsanalyse af allerede forsikredes forhold, hvilke forhold derefter overføres på den øvrige befolkning, og dels opgøres behovet ud fra en »objektiv« målestok, hvor det forsøges at opstille »objektive« krav til forsikringsdækningen.

En række mindre undersøgelser, som er udarbejdet på instituttet eller i tilknytning hertil, er ligesom de foregående år offentliggjort i tidsskriftet »Det danske Marked«, der stadig fungerer som instituttets organ. Af sådanne afhandlinger skal nævnes:

København som centrum for østersøhandelen, en oversigt over den nyere amerikanske marketing-litteratur, sæsonsvingninger inden for er-

hvervslivet, salgsomkostningsbegrebet, læseværdiundersøgelsernes betydning, forbrugsforskydninger på det danske marked i de senere år, Engels love, markedsindex og deres betydning, Danmark og det indiske marked i den florissante handelsperiode, forhandler konsignation, interne beliggenhedsproblemer i industrien.

I august måned deltog professor Max Kjær Hansen i et internationalt møde i Paris vedrørende de nyeste metoder ved udformning af markedsindex.

I årets løb har professor Max Kjær Hansen påbegyndt udarbejdelsen af en lærebog i salgsteknik.

III. Servicearbejdet.

Samlingen af praktisk materiale og kartotekerne, som anvendes som studiemateriale og informationer for erhvervsfolk er opretholdt og videreført.

Ved siden af det materiale, som de studerende kan finde i samlingerne og kartotekerne, har instituttet udført en ret omfattende virksomhed i retning af litteraturvejledning både med henblik på de studerendes almene læsning og på litteratur til studiekredsbesvarelser.

Samarbejdet udadtil er blevet fortsat og udvidet, således at instituttet nu står i regelmæssig forbindelse med de førende institutter og institutioner først og fremmest i Norden, men også i Europa og U. S. A., som arbejder inden for den afsætningsøkonomiske forskning og formidling.

IV. Instituttets organisation.

Professor Max Kjær Hansen har som hidtil været instituttets leder. Cand. polit. Søren Hoff fratrådte stillingen som assistent pr. 1. juni 1949, og samme dato knyttedes cand. polit. Arne Rasmussen til instituttet som assistent. Lektor Hans Brems har stadig samarbejdet en del med instituttet, ligesom docent Ejler Alkjær har benyttet det som arbejdsplads og deltaget i løsningen af en række af instituttets opgaver. Studerende og tidligere studerende har i et vidt omfang arbejdet på instituttet og bidraget til løsningen af enkelte af instituttets undersøgelser.

Sproglaboratoriet.

I det forløbne år har Sproglaboratoriet fortsat sit arbejde med indsamling og ordning af ordbogsmateriale og grammatiske optegnelser samt med forberedelse, udarbejdelse og mangfoldiggørelse af undervisningsmateriale.

Foruden lederne har forskellige bidragsydere stillet materiale til disposition. Med hensyn til engelsk kan især nævnes, at lektor, dr. phil. Knud Schibsbys og lektor, translator Børge Hansens omfattende samlinger er blevet skrevet af og ordnet. Laboratoriet har endvidere haft den glæde at

modtage afdøde translatør Edouard Hansens franske kartotek som gave fra fru Edouard Hansen.

Håndbogsamlingen er blevet forøget med nye hjælpemidler.

Laboratoriet ledes af docent, dr. phil. Poul Høybye, som tillige forestår de franske samlinger, medens de engelske forestås af lektor, cand. mag. Børge Maaløe og de spanske af lektor, translatør Lorenzo Aabye.

Som fast assistent fungerede indtil sommerferien stud. jur. fru Rigmor Neymark, som fra september afløstes af stud. mag. frk. Karen Schibsbye.

Det iber o-amerikanske institut.

Efter flere års overvejelser blev det ved afslutningen af undervisningsåret 1947—48 besluttet — i tilknytning til undervisningen i spansk og portugisisk — at oprette et iber o-amerikansk institut bl. a. med det formål at give de studerende større muligheder for at gøre sig bekendt med de pågældende lande, deres aktuelle forhold, økonomi, litteratur, historie o. s. v., end den daglige undervisning i sprogene byder. Ledelsen af instituttet varetages af lektor i spansk, translatør Lorenzo Aabye.

Udover anskaffelsen af det nødvendige inventar blev der af Handels-højskolens biblioteks annuum til anskaffelse af bøger af sproglig og alment oplysende art stillet et mindre beløb til rådighed, idet man under hensyn til instituttets formål har regnet med mere eller mindre betydelige donationer fra anden side. Instituttet er derudover hidtil nøjedes med dels timebetalt dels frivillig assistance til videreførelsen af den fra Sproglaboratoriet udskilte spanske afdeling samt til korrespondance.

Instituttets leder har i 1948 og 1949 opnået bevillinger fra Otto Mønstedts Fond, Laurits Andersens Fond, Scandinavian Airlines System, Tuborgfondet, L. E. Brun Export A/S og Det Østasiatiske Kompagni til foretagelse af en kontaktrejse til forskellige sydamerikanske lande, hvor regeringer og andre måtte forventes aktivt at ville interessere sig for instituttets virksomhed. Til anskaffelse af materiale af forskellig art har Kraks Legat bevilget kr. 2400. Om udbyttet af denne rejse (28. maj—8. september 1949) og om instituttets virksomhed igennem de to første år vil der ved udgangen af undervisningsåret 1949/50 blive aflagt særskilt beretning. Det skal dog her nævnes, at der allerede nu fra forskellige iber o-amerikanske regeringer, oversøiske og hjemlige forlag, privatpersoner og andre i stor udstrækning er tilgået og stadig tilgår instituttet bøger, tidsskrifter, dagblade etc.

Tietgen-prisopgaven.

Der indkom 1 besvarelse af Tietgen-prisopgaven 1948:

Der ønskes en undersøgelse af de danske bankers stilling til og betydning for erhvervslivets finansiering gennem tiderne og i forbindelse hermed en sammenligning mellem udviklingen på dette område her i landet og i vore nabolande (Norge, Sverige, England og Tyskland).

Bedømmelsesudvalget, der bestod af bankdirektør Oluf Nielsen (formand), bankdirektør Olaf Hedegaard, professor Thorkil Kristensen, docent, dr. Z. D. Lando og Handelshøjskolens direktør, professor, dr. phil. Christen Møller, kunne ikke uddele nogen belønning, da besvareren ikke opfyldte betingelserne for indlevering af Tietgen-opgaven. Man indstillede til bestyrelsen for Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse, at der ydedes forfatteren et honorar, hvis arbejdet skulle trykkes. Dette blev vedtaget af bestyrelsen.

Den 19. marts 1949 udsattes følgende prisopgave:

Der ønskes en redegørelse for moderne fremgangsmåder i analyse og planlægningsarbejdet ved rationalisering af de administrative funktioner og en undersøgelse af mulighederne for en forbedring af disse fremgangsmåder.

Besvarelser skal være indsendt til Handelshøjskolens direktør inden den 19. marts 1950.

Tilskud.

For finansåret 1948/49 modtog Handelshøjskolen et a conto statstilskud på kr. 210.973, Københavns kommune (til Handelshøjskolens sprogundervisning) kr. 20.243, Nicolai H. Knudtzons Legat kr. 3.000 (modtaget gennem Grosserer-Societetets Komité) og papirhandler Adolf Levison og Hustrus Legat kr. 200. Frederiksberg kommune har ydet et tilskud på kr. 6.450 til udgifterne ved Handelshøjskolens interessefelter. Dansk Reklameforening har givet kr. 400 til reklamebiblioteket.

En række fonds og private virksomheder har ydet støtte til lektor Lorenzo Aabyes kontaktrejse til Sydamerika for Det iberio-amerikanske institut.

Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse har af sine egne legatmidler ydet et tilskud på kr. 10.423,53 og dækket Handelshøjskolens underskud i året 1946/47 med kr. 201.221,33.

Otto Mønstedts Fond har til studier ved Handelshøjskolen bevilget ialt kr. 20.000 til følgende studerende:

Under det erhvervsøkonomiske grundstudium:

Kai Albert Andersen	kr. 1000
Vagn Andersen	» 600
Bent Bjerre-Madsen	» 1000
Arnold Christiansen	» 600
Keld Bjarne Hansen	» 1000
Erik Holm	» 800
Poul Henning Høj	» 1000

Mogens Bøgvad Høst	»	600
Viggo Jacobsen	»	800
Svend Aage Jacobsen	»	1000
Finn Hagen Jespersen	»	800
Johann Lyngdorff	»	600
Karl Jørgen Micheelsen	»	1000
Kurt W. Nielsen	»	1000
Bent Olsen	»	600
Christian Petersen	»	800
Knud Ullerichs	»	750
Anders Vognsen	»	750

*Under det erhvervsøkonomiske specialstudium
regnskabsvæsen som dagstudium:*

Regnar Hessner Christensen	kr.	1000
----------------------------------	-----	------

*Under forberedelsen til den tresproglige
korrespondentprøve:*

Ester Rubek Hansen	kr.	300
Ingeborg Dagnæs Hansen	»	1000
Kirsten Annelise Hansen	»	1000
Nanna Hansen	»	500
Edith Madsen	»	800
Kirsten Skander-Madsen	»	700

Reinholdt W. Jorck og Hustrus Fond har til studier ved Handelshøjskolen bevilget ialt kr. 2.550 til følgende studerende:

Under det erhvervsøkonomiske grundstudium:

Ole H. Krall	kr.	600
Finn Hagen Jespersen	»	750
Johann Lyngdorff	»	500

*Under forberedelsen til den tresproglige
korrespondentprøve:*

Nanna Hansen	kr.	300
--------------------	-----	-----

*Under forberedelsen til den eensproglige
korrespondentprøve:*

Leif Andersen Egtman	kr.	400
----------------------------	-----	-----

Firmaet Evers & Co.s Studiefond har bevilget kr. 4.500 til følgende studerende:

Under det erhvervsøkonomiske grundstudium:

Erik Christensen	kr. 500
Harald Hallander	» 500
Poul Henning Høj	» 500
Mogens Bøgvad Høst	» 500
Svend Erik Johannesen	» 500
Johann Lyngdorff	» 500
Karl Jørgen Micheelsen	» 500
Rudolf Frimodt Sørensen	» 500
Zakken Worre	» 500

William og Anna Evers Legat har bevilget kr. 1200 til nedenstående studerende:

*Under det erhvervsøkonomiske specialstudium
regnskabsvæsen som dagstudium:*

E. Bernstorff Nielsen	kr. 600
Torben Oxbøl	» 600

Emil P. Hertz og Hustrus Legat har bevilget nedenstående beløb:

Under forberedelsen til den tresproglige korrespondentprøve:

Lisbeth Hyldgaard	kr. 250
-------------------------	---------

Stipendieforeningen Studenternes Venner har bevilget kr. 600 til nedenstående studerende:

Under det erhvervsøkonomiske grundstudium:

Svend Aage Jacobsen	kr. 300
Kurt W. Nielsen	» 300

Grosserer M. Jacobsens Legat har bevilget ialt kr. 800 til følgende studerende:

Under det erhvervsøkonomiske grundstudium:

Vagn Andersen	kr. 200
Svend Aage Jacobsen	» 400
Knud Ullerichs	» 200

Studiefonden.

I det forløbne år er der bevilget kr. 4.700 af fonden til 5 studerende.

Rusfesten.

Rusfesten afholdtes den 30. oktober. Årets rustale blev holdt af direktør *Viggo H. Villadsen*. En repræsentant for de norske russer, *Knut Thomseth*, og for de danske russer, *S. A. Jacobsen*, takkede for modtagelsen på skolen.

Årsfesten.

Undervisningsåret sluttede den 23. juni 1949 med en årsfest, hvor foreningens formand, direktør *Paul Tillge*, og professor *Christen Møller* talte. Professor *Thorkil Kristensen* holdt en forelæsning om »Finansiering og økonomisk magt«.

H. A. S a m m e n s l u t n i n g e n har i det forløbne år afholdt følgende møder med foredrag:

Docent, dr. oec. P. Nyboe Andersen: Europæiske valutaproblemer.

I samarbejde med de øvrige foreninger under de erhvervsøkonomiske foreningers fællesråd:

Bankdirektør Poul Ingholt: Bankkredit i erhvervslivets tjeneste.

Ligningsdirektør Niels Hansen: Bør der indføres skat ved kilden.

Sekretariatschef Viggo Kampmann: Aldersrente eller folkepensionering.

I samarbejde med handelsklubben:

Underdirektør Niels Banke: Prislovens afvikling.

H. A. S a m m e n s l u t n i n g e n arrangerede den 30. oktober årets rusfest. Rustalen blev holdt af direktør, cand. polit. Viggo H. Villadsen.

I Dage 26.—29. juni 1949 afholdtes den 1. Nordiske Civiløkonom Kongres på Handelshøjskolen i København. Denne kongres blev tilrettelagt af H. A. S a m m e n s l u t n i n g e n, som er den danske afdeling af Nordiska Civilekonomförbundet. H. A. S a m m e n s l u t n i n g e n s styrelse nedsatte i efteråret 1948 en række arbejdsudvalg og udnævnte fuldmægtig Erik Otto H. A. til kongressens generalsekretær. Kongressens program, som var tilrettelagt under mottoet »Mennesket og bedriften«, var i korte træk følgende:

Søndag den 26. juni: Reception på Handelshøjskolen.

Mandag den 27. juni: Åbningsmøde. Kongressens protektor, Hs. Kgl. Højhed Prins Axel erklærede kongressen åben.

Foredrag af professor, dr. phil. Christen Møller: Foretningens samfundsmæssige pligter.

Foredrag af verkställande direktör, ekon. kand. Walter Wiklund, Helsingfors: Företagets informationsverksamhet med hänsyn till aktieägare, personal, allmänhet och myndigheter.

Diskussion: Samarbejdet mellem bedriften og dens medarbejdere. Indledere: Direktør Ove Ravnemose og forbundsformand Hans Rasmussen.

Reception på Københavns Rådhus.

Tirsdag den 28. juni: Udflugt til Nordsjælland.

Onsdag den 29. juni: Foredrag af professor Sune Carlson, Stockholm: Studier av företagschefer i arbete.

Foredrag af rektor, professor, dr. phil. I. Wedervang, Bergen: Bedriftens sociale ansvar og statens.

Foredrag med diskussion: Professor Thorkil Kristensen: Hvilke forventninger stiller virksomhederne til statens økonomiske politik.

Festbanket i Dansk Ingeniørforenings restauration og selskabslokaler.

I kongressen deltog ca. 450 nordiske medlemmer af Nordiska Civilekonom Förbundet. Næste kongres tænkes afholdt i Helsingfors i efteråret 1951. Der er udgivet en udførlig beretning om kongressens forløb indeholdende alle foredrag og diskussionsindlæg.

Nordiska Civilekonom Förbundet, der består af de tre finske økonomiforeninger, Norsk Bedriftsøkonomisk Forening, Svenska Ekonomföreningen og H. A. Sammenslutningen, tæller ialt ca. 6000 medlemmer.

I Handelsvidenskabelig Studiekлуб har der i årets løb været afholdt følgende foredrag:

Docent Ejler Alkjær: Forskning og forretning i U. S. A.

Prokurist Torben Carlsson: Principer for arbejdsforenkling for kontoret.

Ligningsdirektør Niels Hansen: Bør der indføres skat ved kilden?

Kontorchef, lektor, cand. jur. C. Helkett: Aktuelle skatteproblemer.

Docent, statsaut. revisor Palle Hansen: Fra den moderne driftskontrols arbejdsmark.

Handelsvidenskabelig Studiekлубs medlemstal androg ved årets slutning 1184 medlemmer.

Af Handelsvidenskabeligt Tidsskrift er udsendt årgang 12, hefterne 67—72.

I B a n k k l u b b e n har der været afholdt følgende foredrag i årets løb:

Kontorchef, cand. polit. E. Bartels: Marshallplanen og problemer i tilknytning hertil.

Dr. polit. Jørgen Gelting: Konjunkturteori og dens udvikling gennem tiderne.

Bankassistent K. Sørensen H. D.: Bankernes kundevejledning ved kapitalinvestering.

I samarbejde med de øvrige foreninger under de erhvervsøkonomiske foreningers fællesråd:

Ligningsdirektør Niels Hansen: Bør der indføres skat ved kilden?

Sekretariatschef Viggo Kampmann: Aldersrente eller folkepensionering.

Bankklubbens medlemsantal androg ved årets slutning 125.

I H a n d e l s k l u b b e n har der i årets løb været afholdt følgende møder med foredrag:

Sagfører Bent Wellejus: Nordisk økonomisk samarbejde.

Direktør, cand. polit. Kristian Møller: Samhandelen mellem de nordiske lande og mulighederne for dens fremme.

Dr. polit. Jørgen Gelting: Konjunktursituationen og konjunkturteoriene.

Underdirektør Niels Banke: Prislovens afvikling.

Iøvrigt blev der afholdt et julemøde for medlemmerne med damer i Lulu Ziegler kabaret'en. Der er i årets løb udsendt dels nyhedsbreve til medlemmerne og andre interesserede, dels en udførlig medlemsfortegnelse.

Ved årets slutning talte Handelsklubben 295 medlemmer.

I F o r s i k r i n g s k l u b b e n har der i årets løb været afholdt følgende foredrag:

Fuldmægtig T. J. H. Albrecht: Er målet nået?

Funktionærstandens placering efter den nye funktionærlov.

Læge Anton Tvilstegård: Forsikringslægen i teori og praksis i de sidste år.

Salgskonsulent Ivar Abildhøj, H. D.: Kan forsikringssælgeren lære af andre sælgere?

Ligningschef Niels Hansen: Skattelovgivning (fællesmøde med de øvrige erhvervsøkonomiske foreninger).

Underdirektør Hans E. Martens: Pensionsordninger — et personalepolitisk spørgsmål i akkvisitionsmæssig belysning.

Rundbordsmøde: Er forsikringsbetingelserne fulgt med tiden? (Hovedindleder: cand. jur. Erik Ryefelt, ansvarsforsikring; Mogens Malther, H. D., ulykkesforsikring; Ole Jensen, H. D., motorkøretøjsforsikring; H. Simonsen, H. D., brandforsikring; Due Jensen, H. D.).

Prokurist Torben Carlsson: Arbejdsforenkling på kontoret.

Sekretariatschef, cand. polit. Viggo Kampmann: Aldersrente eller folkepensionering.

(Fællesmøde med de øvrige erhvervsøkonomiske foreninger).

Af forelæsningsrækker har der været afholdt 2, nemlig:

Direktionssekretær, landsretssagfører Jørgen Dreyer: Nogle ansvarsforsikringsproblemer.

Ekspeditionssekretær P. Rostgaard: Kapital og rente.

Ved sæsonens udgang havde Forsikringsklubben 397 medlemmer.

I H a n d e l s v i d e n s k a b e l i g R e k l a m e k l u b har der i sæsonens løb været arrangeret rundbordsmøde ved kontorchef Niels Hof, der indledte om »Vil erhvervslivet ikke af med restriktionerne«, og et fagligt møde, hvor salgskonsulent Eyvind R. Johansen H. D. talte om »Salgsledelsens problem«.

Endvidere rundbordsmøde ved salgskonsulent Abildhøj, som indledte om »Sales Promotion«.

Udover disse faglige møder, har der været afholdt generalforsamling,

samt optagelsesfest og forårsmøde, ligesom klubben var medarrangør ved arrangementet af en festaften i anledning af professor Max Kjær Hansens 25-års jubilæum.

I forbindelse med beretningen skal det yderligere meddeles, at professor Kjær Hansen ved jubilæet blev udnævnt som klubbens første og hidtil eneste æresmedlem.

Ved udgangen af sæsonen 1948—49 havde Handelsvidenskabelig Reklameklub 166 medlemmer.

De Erhvervsøkonomiske Foreningers Fællesråd.

Fællesrådet, der består af to repræsentanter for hver af de til Handelshøjskolen knyttede dimittendforeninger samt for de studerendes råd, har bl. a. til formål at virke for forøget kontakt og samarbejde mellem foreningerne og mellem disse og Handelshøjskolen.

Der har været afholdt to ordinære rådsmøder samt et ekstraordinært møde med Handelshøjskolens ledelse, ved hvilken lejlighed der blev truffet aftale om en vis »arbejdsdeling« med hensyn til afholdelse af foredrag.

Rådet er medlem af Dansk Nationalkomite for rationel organisation og er i denne repræsenteret af direktør Bernh. Baaring H. A., og prokurist A. C. Rasmussen H. D.

Rådet afholdt den 12. november 1948 en foredragsaften for foreningernes medlemmer, ved hvilken lejlighed bankdirektør Poul Ingholt talte om »Bankkredit i erhvervslivets tjeneste«. Efter foredraget var der diskussion. Den normale foredragsaften i forårssemestret måtte aflyses på grund af, at foredragsholderen pludselig blev forhindret. Endvidere har rådet i det forløbne år formidlet en aftale mellem foreningerne om et udvidet mødefællesskab. I henhold hertil indbød Handelsvidenskabelig Studieklub de øvrige foreningers medlemmer til sit møde den 3. december 1948, hvor ligningschef Niels Hansen talte om »skat ved kilden«. En lignende invitation udsendte Forsikringsklubben til sit møde den 7. april 1949, hvor sekretariatschef Viggo Kampmann talte om »Aldersrente eller folkepensionering«. Denne form for samarbejde mellem foreningerne tænkes fortsat.

Ved rådsmødet den 18. august 1949 fratrådte den hidtidige formand, direktør Bernh. Baaring H. A. og erstattedes af direktør W. Reinhard H. D. Prokurist Ernst Waldmann H. D. fratrådte som sekretær og erstattedes af afdelingschef B. Steen-Johnsen H. D. Kassereren, veksellerer E. Salløv H. D. genvalgtes.

De Studerendes Råd.

Valget til det nye råd fandt sted i slutningen af oktober 1948, og ved første rådsmøde aflagde den afgående formand, Erik Faber, beretning for

det forløbne år. Derefter konstituerede rådet sig, og forretningsudvalget fik følgende sammensætning:

Formand: P. Buch Jacobsen,
Næstformand: Ole Rafn,
Sekretær: Poul Henning Høj,
Kasserer: Per Skytte Knudsen.

ligesom de stående udvalg blev nedsat, nemlig: Kontaktudvalg, praktikantudvalg, klubudvalg, bogudvalg og idrætsudvalg.

Det mest iøjnefaldende resultat af rådets arbejde i det forløbne år har været indrettelsen af et klublokale for de studerende samt nyetableringen af rådets kontor med fast kontorhjælp og større service for de studerende i form af duplikeringsbureau og en mere effektiv bogsalgsservice. Endvidere er det lykkedes ved skolens velvillige indstilling at opnå en forbedret økonomi til gennemførelse af ovennævnte og andre forhold af betydning for de studerende.

De Studerendes Råd har i lighed med tidligere år deltaget i samarbejdet med de øvrige læreanstalter gennem Danske Studerendes Fællesråd og Danmarks internationale Studenterkomite. Det har især drejet sig om arbejdet med ungdomskommissionens betænkning til forbedring af den studerende ungdoms kår samt gennemførelsen af billige sommerrejser med DIS.

Endvidere har rådet fortsat linien fra tidligere år med udveksling af praktikanter de nordiske handelshøjskoler imellem og arrangeret klub-aftener, foredrag samt forårsfesten, hvis hovedtaler i år var handelsminister Krag. Endelig skal det nævnes, at rådet er blevet tilsluttet en international organisation af handelshøjskoler med det formål at søge udvirket et nøjere samarbejde disse imellem samt evt. udveksling af studerende.

De Studerendes Råd har udgivet bladet »stud. merc.«, som udkommer månedlig under redaktion af stud. polit. H. J. Lembourn H. A.

TILGANG OG AFGANG

DET ERHVERVSØKONOMISKE GRUNDSTUDIUM

Dagstudiet.

I efterårssemestret 1948 blev der optaget 82 nye studerende.

Til afgangsprøven fra det erhvervsøkonomiske grundstudium, der afholdtes i marts/april, indstillede sig 64 studerende, hvoraf 53 bestod eksamen.

Til prøverne i sprog, der afholdtes ved udgangen af 4. semester, indstillede sig 44 danske studerende til engelsk (hvoraf 34 som andet sprog havde valgt tysk, 4 spansk, 6 fransk, 1 både fransk og spansk og 1 både tysk, fransk og spansk). 4 norske studerende, som i 1948 havde indstillet sig til engelsk indstillede sig i 4. semester til fransk.

21 norske studerende på 2. semester indstillede sig til engelsk og 19 af disse tillige i tysk.

Til den i studieplanen fastsatte 2 måneders volontørtjeneste for de studerende, der ikke inden deres optagelse på Handelshøjskolen har været i praksis, har efterfølgende firmaer taget imod vore studerende i sommerferien:

Asani Trikotagefabrik, Viborg,
 Bell & Harwood, Ltd., Birmingham,
 Grosserer Chr. Borg, København,
 Carlbergs Bryggerier, København,
 Danske Andelsslagteriers Konserverfabrik, Roskilde,
 Dansk Svovlsyre- & Superphosphatfabrik, København,
 A/S Den Danske Mælkekondenseringsfabrik, Horsens,
 Falcenbridge Nikkelverk, Kristiansand,
 A/S Sigurd Hamre, Stavanger,
 K. Hecht-Nielsen, København,
 Hellesens Enke & V. Ludvigsen, København,
 A/S Philip W. Heyman, København,
 Maskinfabrikant Ingemann Larsen, Asaa,
 A/S Per Kure, Norsk Motor- & Dynamofabrik, Oslo,
 Magasin du Nord, København,
 The National Egg Distributors Ass., Ltd., London,
 Ejnar Sørensen, Dampskibsekspedition og Spedition,
 Frederikshavn,
 Tuborgs Bryggerier, København,
 Vestjydsk Rør- & Sanitetslager A/S, Esbjerg.

Som censorer ved afgangsprøven fra det erhvervsøkonomiske grundstudium medvirkede i:

Erhvervsøkonomi: Direktør Bernh. Baaring H. A., disponent, cand. merc. Poul B. Christensen, departementschef, cand. polit. Einar Cohn, kontorchef, cand. polit. Hans P. Gøtrik, grosserer Hans Lund H. A., direktør, civilingeniør Svend Mansted H. D., prokurist, cand. polit. Poul Norsman H. D., kontorchef, cand. polit. Rigmor Skade, lektor cand. polit. P. Sveistrup og direktør Paul Tillge.

Nationaløkonomi: Kontorchef, cand. polit. Hans P. Gøtrik, direktør, cand. polit. Kjeld Johansen og grosserer, cand. polit. Anton E. Nielsen.

Erhvervsret: Professor, dr. jur. Stig Juul og vekselerer, cand. jur. Flemming G. Wulff.

Engelsk: Lektor, dr. phil. Alf. Brahde og kontorchef Karl Olsen.

Tysk: Undervisningsinspektør, dr. phil. A. Højberg Christensen og kontorchef, translator, cand. jur. H. Friis Møller.

Fransk: Lektor N. Chr. Nielsen og direktør K. Sonne-Hansen.

Spansk: Direktør, konsul H. V. Boye og translator, dr. phil. Carl Bratli.

DET ERHVERVSØKONOMISKE GRUNDSTUDIUM

Aftenstudiet.

I 1948/49 var der en tilgang af 35 nye studerende.

Til 1. del af afgangsprøven fra det erhvervsøkonomiske grundstudium som aftenstudium, der afholdtes i januar 1949, indstillede der sig 17 studerende, hvoraf 11 bestod eksamen. Til 2. del, som afholdtes for første gang i marts/april 1949, indstillede der sig 25, hvoraf 18 bestod eksamen.

Som censorer ved 1. del af afgangsprøven fra det erhvervsøkonomiske grundstudium medvirkede i:

Erhvervsøkonomi: Direktør Bernh. Baaring H. A. og lektor, cand. polit. P. Sveistrup.

Nationaløkonomi: Kontorchef, cand. polit. Hans P. Gøtrik, direktør, cand. polit. Kjeld Johansen og grosserer cand. polit. Anton E. Nielsen.

Erhvervsret: Professor, dr. jur. Stig Juul og vekselerer, cand. jur. Flemming G. Wulff.

Som censorer ved 2. del af afgangsprøven fra det erhvervsøkonomiske grundstuddium medvirkede i:

Erhvervsøkonomi: Direktør Bernh. Baaring H. A., disponent, cand. merc. Poul B. Christensen, departementschef, cand. polit. Einar Cohn, direktør, civilingeniør Svend Mansted H. D., prokurist, cand. polit. Poul Norsman H. D. og lektor, cand. polit. P. Sveistrup.

Nationaløkonomi: Kontorchef, cand. polit. Hans P. Gøtrik og professor, dr. polit. F. Zeuthen.

ERHVERVSØKONOMISKE SPECIALSTUDIER

I 1948/49 var der en tilgang af 284 nye studerende.

Til det nyoprettede dagstudium til diplomprøven i regnskabsvæsen meldte der sig 24.

Til 1. del af diplomprøven, som er fælles for alle studerende, indstillede sig under alle specialer 262 studerende, hvoraf 178 bestod. Til 2. del af diplomprøven, hvor de studerende er fordelt på specialer, indstillede sig 151 studerende, hvoraf 91 bestod. Fordelingen på de forskellige specialer var:

	Indstillet	Bestået
Bankvæsen	4	4
Forretningsorganisation	4	4
Brandforsikring	2	2
Ulykkesforsikring	4	4
Regnskabsvæsen	104	50
Salgsorganisation og reklame	16	11
Udenrigshandel	17	16

Som censorer ved 1. del af diplomprøven medvirkede i:

Erhvervsøkonomi: Disponent, cand. merc. Poul B. Christensen, direktionssekretær, cand. merc. J. Ingvarsen, direktør, civilingeniør S. Masted H. D., prokurist, cand. polit. Poul Norsman H. D., og lektor, cand. polit. P. P. Sveistrup.

Nationaløkonomi: Docent, folketingsmand O. Himmelstrup og grosserer, cand. polit. Anton E. Nielsen.

Erhvervsret: Departementschef, cand. jur. H. Jespersen, retspræsident Kaj Mundt og afdelingschef, cand. jur. P. Villadsen.

Statistik: Direktør, cand. polit. Kjeld Johansen.

Som censorer ved 2. del af diplomprøven medvirkede i:

Bankvæsen: Departementschef, cand. polit. Einar Cohn og underdirektør, cand. jur. R. Kæstel.

Forretningsorganisation: Direktør Bernh. Baaring H. A., departementschef, cand. polit. Einar Cohn og grosserer Hans Lund H. A.

Brandforsikring: Direktør, civilingeniør Svend Brannov og direktør, civilingeniør Poul Serup.

Ulykkesforsikring: Underdirektør, cand. polit. Carl Jensen, direktør Kai Kjær og højesteretssagfører Oluf Petersen.

Regnskabsvæsen: Direktør Gunnar Jørgensen H. D., statsaut. revisor Svend Larsen, underdirektør, højesteretssagfører Oluf Petersen og vekselrer, cand. jur. Flemming G. Wulff.

Salgsorganisation og reklame: Prokurist Svend A. Holbæk og redaktør Roger Nielsen.

Udenrigshandel: Departementschef, cand. polit. Einar Cohn og grosserer Hans Lund H. A.

DEN TRESPOGLIGE KORRESPONDENTPRØVE

I efterårssemestret 1948 blev der optaget 75 nye studerende.

Til den tresproglige korrespondentprøve indstillede sig 56 studerende, hvoraf 48 bestod.

Som censorer ved den tresproglige korrespondentprøve medvirkede i:
Engelsk: Professor, dr. phil. N. Bøgholm og direktør H. O. Damgaard-Nielsen.

Fransk: Lektor N. Chr. Nielsen og direktør K. Sonne-Hansen.

Tysk: Undervisningsinspektør, dr. phil. A. Højberg Christensen og kontorchef, translator, cand. jur. H. Friis Møller.

Spansk: Direktør, konsul H. V. Boye og translator, dr. phil. Carl Bratli.

Dansk, engelsk og tysk stenografi samt maskinskrivning: Sekretær, translator fru Ester Brinch.

Bogføring: Underdirektør, statsaut. revisor Svend Larsen.

Erhvervsret: Retspræsident Kaj Mundt og vekselrer, cand. jur. Flemming G. Wulff.

FORBEREDELSEN TIL DEN EENSPOGLIGE KORRESPONDENTPRØVE

I 1948/49 var der en tilgang af 267 nye studerende.

Til korrespondentprøven indstillede sig ialt 154 studerende, hvoraf 96 bestod.

Under engelsk blev der optaget 206 nye studerende, under fransk 39, under spansk 8 og under tysk 14 nye studerende.

Til korrespondentprøven i engelsk indstillede sig 106 studerende, hvoraf 63 bestod.

Til korrespondentprøven i fransk indstillede sig 28 studerende, hvoraf 15 bestod.

Til korrespondentprøven i spansk indstillede sig 11 studerende, som alle bestod.

Til korrespondentprøven i tysk indstillede sig 9 studerende, hvoraf 7 bestod.

Som censorer ved den eensproglige korrespondentprøve medvirkede i:

Engelsk: Lektor, dr. phil. Alf. Brahde, lektor O. Kaalund-Jørgensen, translator Paul Monrad og kontorchef Richard Riim.

Fransk: Lektor N. Chr. Nielsen og direktør K. Sonne-Hansen.

Spansk: Direktør, konsul H. V. Boye og translator, dr. phil. Carl Bratli.

Tysk: Undervisningsinspektør, dr. phil. A. Højberg Christensen og direktør Sv. Aage Wesarg.

FORBEREDELSEN TIL TRANSLATØREKSAMEN

Der var i 1948/49 en tilgang af 42 studerende.

Til translatøreksamen indstillede sig ialt 22 studerende, hvoraf 5 bestod.

Under engelsk blev der optaget 27 nye studerende, under fransk 8, under spansk 3 og under tysk 4 nye studerende.

Til translatøreksamen i engelsk indstillede sig 11 studerende, hvoraf 2 bestod.

Til translatøreksamen i fransk indstillede sig 5 studerende, hvoraf 1 bestod.

Til translatøreksamen i spansk indstillede sig ingen.

Til translatøreksamen i tysk indstillede sig 6 studerende, hvoraf 2 bestod.

I maj 1949 afholdtes prøve i retslære for de studerende i yngste translatørklasse. Prøven blev bestået af 15 studerende.

SPANSKPRØVEN OG PRØVEN I RUSSISK

Under forberedelsen til spanskprøven blev der optaget 65 nye studerende.

Til spanskprøven indstillede sig 28 studerende, hvoraf 22 bestod.

Som censorer ved spanskprøven medvirkede direktør, konsul H. V. Boye og translatør, dr. phil. Carl Bratli.

Under forberedelsen til prøven i russisk blev der ingen nye studerende optaget.

UDDANNELSE AF HANDELSSKOLELÆRERE

I efterårssemestret 1948 afholdtes forelæsninger over handelsskolernes organisation og over didaktik for dem, der ønsker at forberede sig til faglærerexamen i handelsfag. Forelæsningerne holdtes af direktør for handelsskoleundervisningen, cand. mag. Osvald Larsen, og de afsluttedes med en prøve.

Udover disse forelæsninger har der i det forløbne år været afholdt øvelser i fonetik og grammatik i engelsk, fransk og tysk. Også denne undervisning blev afsluttet med prøver.

EKSAMINER

Følgende bestod afgangsprøven fra det erhvervsøkonomiske grundstudium: (Dagstudium).

Aagaard, Gustav Frederik	mg
Aanensen, Lars Gunnar	mg+
Aaser, Hans Peter	mg+
Amtrup, Jens	mg
Andersen, Fritjof Normann	mg+
Andreassen, Erling	mg+
Asdahl, Kristian	mg+
Bakken, John Edwin	mg
Bjerkholt, Ragnar Angell	mg
Christensen, Erik	mg+
Fossum, Bjørn Aage	mg+
Förli, Odd	mg
Hallander, Harald	mg+
Halvorsen, Tor	mg+
Hansen, Knud Oerum	g+
Haugen, Erling	mg
Henriksen, Gunnar Wilh.	mg
Holst, Aage	g+
Jensen, Hans Enghave	g+
Kai-Nielsen, Ruth Alice	mg
Kilde, Rolf Wilhelm	mg+
Klingenberg, Rolf Georg	g+
Krogh, Christian	mg
Landvik, Oddvar Johs.	g+
Langset, Martin	g+
Larsen, Carl Wendelboe	mg+
Larsen, Erik William	mg+
Laurentzius, Per Lauritz	g+
Lervik, Leif Halvor	mg+
Lockert, Jan Lauritz	mg+
Mathiesen, Hans	g+
Moe, Ivar Daniel	g+
Moe, Ole Chr.	mg+
Mølstedt, Leif Einar	g+
Nielsen, Erling Nordentoft	mg
Nielsen, Jørgen Otto	g+
Nielssen, Paul Arne	mg

Prebensen, Preben	g+
Rasmussen, Holger Keller	mg÷
Schirmer, Bjarne	mg÷
Snekvik, Øystein	mg
Strøm, Dagfinn Rolf	g+
Sunde, Arne Lie	mg÷
Svendsen, Alf-Tore	mg÷
Svendsen, Torstein	mg
Sørensen, Rudolf Frimodt	mg
Tolstrup-Møller, Ib	mg÷
Wichstrøm, Thor	mg
Viereck, Erik Johansen	mg÷
Vihovde, Karl	g+
Worre, Zakken	mg÷
Östensjö, Johannes	mg
Øverlie, Tore	g+

(Aftenstudium):

Adelgaard, Henry Ehrenreich	mg
Andersen, Harry	mg÷
Christensen, Alfred Sønderstrup	g+
Frederiksen, Ernst Egon	mg÷
Fredtoft, Christian Peder	mg
Hansen, Arne	g+
Jensen, Børge	mg+
Jensen, Carl Johan	mg
Mårtensson, Gunnar Albin	g+
Madsen, Egon Chr.	mg
Matthiessen, Aksel Georg	mg÷
Ploug, Knud Alfred	mg÷
Rolev, Willy Børge	mg÷
Sveistrup, Hans	mg÷
Sørensen, Niels Jørsboe	mg÷
Warming, Carl	mg÷
Veith, Richard Oluf	g+
Viskum, Helge	mg÷

Følgende bestod diplomprøven:

Bankvæsen:

Gade, Henning	mg
Lorentzen, Frede Poul Aksel	mg+
Rasmussen, Holger	ug÷
Sørensen, Robert Fryd	mg

Forretningsorganisation:

Christensen, Paul Hjalmar	mg÷
Mikkelsen, Gunnar	mg÷
Olsen, Ole Erling	mg÷
Topp-Pedersen, Erik	g+

Brandforsikring:

Jacobsen, Helge	mg
Jørgensen, Erik Dahl	g+

Ulykkesforsikring:

Hauge, Charlie	mg
Nielsen, Arno Villy	mg
Pedersen, Orla Henning	g+
Petersen, Poul Brandstrup	mg

Regnskabsvæsen:

Abildgaard-Schmidt, Johan Egidius Erik	mg
Agger-Nielsen, Troels Ib	mg
Bigler, Kjeld Alfred	g+
Brandt, Bent Julius	mg÷
Carlsen, Børge Olaf	mg÷
Christensen, Egill Georg	mg
Christensen, Erik Chr.	mg÷
Christensen, Svend Aage	mg÷
Christoffersen, Svend Bjarne	mg
Frandsen, Niels Jørgen Sune	g+
Gam, Poul	mg
Gravdal, Bjørn	mg+
Graversen, Eigil	mg÷
Hansen, Eigil Skougaard	g+
Hansen, Erik Niels Johan Bo	mg÷
Hansen, Gotfred Petersen	g+
Hansen, Niels Erling	mg÷
Heidel, Arne Norvald	mg+
Holm, Ove	g+
Jacobsen, Hartvig Richard	g+
Jeppesen, Dunwald Vivian	g+
Jørgensen, Poul Evald	mg÷
Karstens, Axel	mg
Kliim, Arne	mg
Kronholm-Jørgensen, John	g+

Kruse, Leif William Carl	mg÷
Lauritzen, Jens Bjerg	g+
Lemke, Paul Harry	mg÷
Lykkegaard, Knud	mg
Madsen, Holger	mg÷
Mortensen, Børge	mg÷
Nielsen, Axel Thane	mg
Nielsen, Jens Peter	mg
Nielsen, Jørgen	mg÷
Nielsen, Preben Just	mg÷
Nielsen, Svend Rudolf	mg÷
Nissen, Peter	g+
Nolsø, Paul	mg÷
Norsker, Leif Lauritz	mg÷
Pedersen, Helmuth Hans	mg÷
Pedersen, Holger	mg
Pless, Alexander Carl Peter	mg÷
Rasmussen, Hans Walter	mg÷
Ringhøj, Erik	g+
Rognstad, Knud	g+
Schiøttz, Henrik Frank	g+
Skøtt, Johannes	mg
Sørensen, Ejner Haugaard	mg÷
Tharø, Helge Evald	mg
Werge, Erik	g+

Salgsorganisation og reklame:

Andersen, Aage Gothard	g+
Damborg, Erik	mg÷
Eckersberg, Johan Henrik	g+
Jensen, Rolf	mg
Jørgensen, Christian Albert	g+
Olsen, Mogens Ulrich Reinhardt	g+
Schach-Jensen, Paul	g+
Schmidt, Knud	g+
Sunde, Knut Rasmus	mg
Westgaard, Dag Egill	mg+
Zachariassen, Børge Ole	mg

Udenrigshandel:

Christiansen, Hans Ingemann Knud	mg
Døssing, Verner	g+
Faber, Kai Erik	mg÷

Jensen, Aksel Stendell	mg÷
Kastoft, Svend	mg÷
Lam, Leif Rye	g+
Lempert, Knud	mg÷
Løkken, Arne	g+
Mortensen, Axel Kaae	mg
Nielsen, Bjarne	mg
Paulsen, Bjørn Pande	mg÷
Petersen, Eigil Leonhardt Ettrup	ug÷
Petersen, Mogens Ring	mg÷
Strøbech, Poul Gustav	mg÷
Sølvkjær, Vagn Peter	g+
Tillge, Ole	mg÷

Revisoreksamen:

Ved den teoretiske del af revisoreksamen (afholdt af Handelsministeriet foråret 1949) bestod følgende, der i forvejen havde diplomprøven i regnskabsvæsen, prøven i revisionsteknik:

Andersen, Helge
 Berg, Alf Tage
 Dyre, Palle
 Eiland, Børge
 Frederiksen, Kay
 Hartlev, Poul Tollerup
 Jensen, Eigil
 Jørgensen, Tage
 Larsen, Jens Alfred Langkilde
 Larsen, Malthe Hovmann
 Leerskov, Morten
 Møller, Peter Laurits
 Ohlmann, Jørgen
 Petersen, Ernst Peter Møiniche

Den praktiske del af prøven for statsautoriserede revisorer (afholdt af Handelsministeriet 1948/49) blev bestået af følgende, der i forvejen havde diplomprøven i regnskabsvæsen:

Allum, Erik Christian
 Garby, Leif
 Grothen, Johnny
 Haase, Knud Børge
 Housted, Carl Aage Jensen

Jacobsen, Axel Emil
 Jensen, Harry
 Larsen, Jørgen
 LiliGREEN, Anker Heinrich
 Nielsen, Ingemann
 Nørtov, Erik
 Petersen, Helmuth Ejvind
 Wolfgang, Otto le Fevre

Følgende bestod den tresproglige korrespondentprøve:

Andersen, Lizzie Heidemann	mg
Beuck, Rosmarie	mg+
Boas, Anne-Lise	mg
Borreby, Else Marie	mg
Boye, Maren Lisbeth	mg-
Branner, Tove Ida Marie	g+
Bærentsen, Anne Lise	g+
Børlund, Gerd Kamma Arndt	mg
Carlsen, Birthe Margrethe	g+
Diemar, Ruth	mg
Djurhuus, Inga Nanna Gudrun	mg
Egholm, Vibeke	mg
Erichsen, Birte Margrethe	mg-
Fagerlund, Ruth	g+
Fallesen-Schmidt, Johanne	g+
Fraenckel, Ulla Julie	mg-
Fricke, Hedvig	mg
Guldmann, Kirsten	mg+
Hansen, Esther Rubek	mg
Hansen, Helge Michael	mg-
Hansen, Inge Lund	mg-
Hansen, Lis	mg-
Hansen, Nanna	mg
Hanson, Inge Margrethe	g+
Henningsen, Birte Ida Clara	mg
Hyldgaard, Lisbeth	mg+
Holbek, Kate	mg
Hornemann, Birgit	mg
Jespersen, Inge Mørch	mg
Jørgensen, Ingrid Branner	mg-
Kann, Ellen Marie	mg-
Kruse, Birgit	mg+
Lange, Birgit	g+

Maier, Beate	mg
Middelboe, Karen	mg
Minds, Ingeborg	mg
Mose, Gudrun	mg+
Olesen, Erna Burhøi	mg÷
Olesen, Ibeth Claritte	mg
Olsen, Karl Erik	mg+
Persson, Camilla Bjerring	g+
Rathsach, Hanne	mg
Rosborg, Knud	mg÷
Svendsen, Lizzie	mg
Sørensen, Liza Werner	mg
Thomsen, Hjørdis	mg÷
Torsting, Anna Dorte	mg
Wedell-Wedellsborg, Birte Marie Louise	mg

Følgende bestod den eensproglige korrespondprøve:

Engelsk:

Alskov, Preben	mg÷
Arleth, Valborg	mg
Bogh, Bodil Marie Louise	mg÷
Bruhn, Herluf Christian	mg
Christiansen, Aase Ulla	mg
Eriksen, Henning	mg÷
Grell, Ib	mg
Grunnet, Lida Elisabeth	mg
Haarløv, Birgitte Charlotte	mg+
Hansen, Anne-Lise Valentin	mg÷
Hansen, Bent Ove Gülstorff	mg
Hansen, Bodil Steen	mg
Hansen, Else	mg÷
Hansen, Finn Søndergaard	mg
Hansen, Jytte Svane	mg+
Hansen, Ole Wolsing	mg÷
Hassing, Carl Bent Vilhelm	mg+
Henningsen, Lis Marie Hagedorn	mg÷
Herting, Gerda	mg
Holmstrup, Jytte	mg÷
Horn, Klärly Marie	mg÷
Hornslet, Jytte	mg
Hædersdal, Arne	mg
Høybye, Mogens Erik	mg
Jensen, Alice	mg

Jensen, Anna	mg÷
Jensen, Ketty Inge	mg÷
Jensen, Knud Carl	mg
Jensen, Laura Metha Cathrine Lind	mg
Jensen, Sigvald Hjalgrim	mg÷
Jensen, Steen	mg
Jeppesen, Anker Louis Kuhn	mg
Kaalund-Larsen, Jytte	mg
Knudsen, Poul Christoffer	mg
Kruchov, Ebba	mg
Licht, Poul Henrik	mg÷
Lindstorff, Niels Arvid	mg÷
Linstow, Valborg	ug÷
Madsen, Bodil	mg
Madsen, Lis Rye	mg
Mikkelsen, Ove Dahl	mg
Nielsen, Karen Margrethe	mg
Nielsen, Rigmor Caroline Lydia Holm	mg÷
Nissen, Peter Christian	mg÷
Ohlerich, Martha	mg
Pedersen, Bodil	mg÷
Pedersen, Elna	mg÷
Petersen, Ingeborg Emilie	mg
Pedersen, Inger Kastrup	mg÷
Pedersen, Joan Mc. Millian	mg+
Petersen, Lissi Ellen	mg+
Pedersen, Rita Marie Schjøler	mg+
Pehrsson, Clara	mg÷
Ploug, Anna Andrea	mg÷
Rasmussen, Dodo	mg
Rasmussen, Gerda Harriet	mg÷
Rasmussen, Mogens	mg÷
Stockholm, Georg	mg
Sørensen, Inge	mg
Sørum, Per Flemming	mg÷
Vangstrup, John Harry	mg+
Weis, Birthe	mg÷
Vollmer, Ruth	mg÷

Fransk:

Alsø, Jørgen	mg
Bak, Birte Lehde Pedersen	mg÷
Brix-Pedersen, Albert	mg÷

Christensen, Ruth Marie	mg÷
Fich, Olga	mg
Hartrup, Lizzie Birthe	mg
Johansen, Anna-Elisabeth Skodstrup	mg÷
Jørgensen, Erik Johannes	mg÷
Kjær, Jytte	mg÷
Knakkegaard, Ruth	mg÷
Kraemer, Paulette	mg+
Larsen, Birgit Amund	mg
Roepstorff, Inge	mg
Wang, Gerda	mg
Østergaard, Ella	mg÷

Spansk:

Andersen, Aase Gertrud	mg
Berner, Lis Bodil	mg
Clausen, Arnold	mg
Fobian, Esther	mg÷
Hougaard, Egon	mg
Jensen, Bent	mg+
Kastrup, Bodil	mg
Lydolph, Knud Orla	mg
Schmidt, Gerda Elise	ug÷
Skov, Halvor Hermansen	mg+
Østrup, Inga	ug÷

Tysk:

Christensen, Jørgen	mg÷
Dam, Inge Irene Solveig	mg
Egtmann, Leif Andersen	ug÷
Kents, Tiiu	mg
Mini, Bernhard Arthur	mg+
Nielsen, Edith Vej	mg
Petersen, Erich Børge Overgaard	mg÷

Følgende bestod spanskprøven:

Andersen, Poul Bjerregaard	mg+
Brinch-Nielsen, Søren Arne	mg÷
Clausen, Jørgen	mg÷
Egtmann, Leif Andersen	mg+
Grønborg, Else Margrethe Mathilde	mg
Hansen, Erik	g+
Hansen, Hans Peter Sofus Emanuel	mg

Jensen, Erik Jens	mg
Jensen, Jens Olav Tolver	mg
Jensen, Poul Christian	mg
Jørgensen, Holger	mg+
Kirkensgaard, Poul	mg
Kjølholt, Erik Preben	mg÷
Larsen, Lars Herman	mg÷
Larsson, Børge	mg
Mogensen, Addy Jenny	mg
Nielsen, Christian	mg
Nielsen, Ole Herman	mg+
Skov, Peter Wolf	mg÷
Spanner, Tove	mg
Westergaard, Ole Christian	ug÷
Wilhelmsen, Edith	ug÷

Translatørekseramen (afholdt af Handelsministeriet) blev i 1948* bestået af følgende:

	Speciale	Hovedkarakter Points
<i>Engelsk.</i>		
Alsted, Inger	Kommercielt sprog	61
Nielsen, Grete Møller	—	54
<i>Fransk.</i>		
Scheller, Carl	—	56
<i>Spansk.</i>		
Kofoed, Arne	—	68
Madsen, Poul	—	59
Simon, Ingrid Düsterdich	—	54
Wiberg, Helge	—	65
<i>Tysk.</i>		
Schmidt, Hans	—	54

Translatørekseramen (afholdt af Handelsministeriet) blev i 1949 bestået af følgende:

	Speciale	Hovedkarakter Points
<i>Engelsk.</i>		
Hohlenberg, Maya	Kommercielt sprog	71
Larsen, Henning	—	54
<i>Fransk.</i>		
Nielsen, C. V. Lerche	—	55
<i>Tysk.</i>		
Frisken, Ingrid	—	55
Michaelis, Werner	—	64

*) Ikke medtaget i årsberetningen 1947/48.

LITTERÆRE ARBEJDER

AF HANDELSHØJSKOLENS LÆRERE AUGUST 1948—JULI 1949

Professorer.

Hansen, Max Kjær, dr.

Salgsomkostningernes definition (Det danske Marked 1948, s. 201—205 og 1949, s. 21—25.)

Kobbernagel, Jan.

Erhvervslove, 2. udg. Kbhvn. 1948, 421 s.

Forhandlerkonsignation (Det danske Marked 1949, s. 75—83.)

Docenter.

Alkjær, Ejler, cand. merc.

Emballagen i salgsmæssig belysning (I den danske levnedsmiddelindustri. Kbh. 1949, s. 305—318.)

Interne beliggenhedsproblemer i industrien (Det danske Marked 1949, s. 65—74.)

Om den nyere amerikanske markefing-literatur (sammesteds 1948, s. 143—153.)

Statistik over damehatte-industrien (Foreningen af danske strå- og filt-hattefabrikanter 1899—1949. Kbh. 1949, s. 11—15.)

U.S.A. som marked for dansk kunstindustri (Det danske Marked 1948, s. 230—236.)

Andersen, P. Nyboe, dr. oecon.

Kortfattet lærebog i nationaløkonomi, udg. af Danmarks Sparekasseforening. Kbh. 1948, 143 s.

Krigens og fredens økonomiske problemer (I »Krigen 1939—1945« Kbh. 1949, bd. III s. 659—684.)

Nationalekonomi, Sth. 1948, 176 s.

La politica economica en el clearing international, Madrid 1948, 309 s.

Høybye, Poul, dr. phil.

De franske verber 2. udgave, Kbh. 1949.

Lando, Z. D. dr.

Private versus government trading in basic commodities. Kbh. 1949. 15 s. (Eksportinstituttet) (Duplikeret)

Some aspects of the problem of guaranteed prices to primary producers. Kbh. 1949. 15 s. (Eksportinstituttet) (Duplikeret).

Lektorer.

Banke, Niels, underdirektør, cand. polit.

Dansk erhvervsliv, 4. udg. Kbh. 1948, 286 s. (Almindelig erhvervslære 2.)

Fog, Bjarke, cand. polit.

Matematik og økonomi (Nationaløkonomisk tidsskrift 1948, s. 191—207.)

Price theory and reality. (Nordisk tidsskrift for teknisk økonomi 1948 (Festskrift for F. Zeuthen) s. 89—94.

Hansen, Poul, statsaut. revisor, H.D.

Fire Hovererhvervs regnskabsvæsen, landbrug, banker, skadeforsikrings-selskaber og rederier. Kbh. 1949, 177 s.

Loff, Ottomar, cand. merc.

Migros. Et forsøg på nationalisering i detailhandelen. (Handelsvidenskabeligt Tidsskrift 1948, s. 141—160.)

Vibæk, Jens, forstander, cand. mag.

»Royal Mail« og St. Thomas (Årbog for Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg 1949, s. 81—107.)

Assistentter og lærere.

Bache, Inger, translatør, fru.

Franske handelsbreve, Kbh. 1948, 63 s.

Carlsson, Torben, prokurist H. A. og H. D.

Arbejdsforenkling på kontoret. (Frit erhverv 1948, nr. 5, s. 74—78.)

Arbejds- og personalevurdering I og II, (Kontorteknik 1948 nr. 3 og 1949, nr. 1.)

Personalepolitiske foranstaltninger, især stillings- og personalebedømmelser, som led i den administrative rationalisering. (Handelsvidenskabeligt Tidsskrift 1948, s. 85—113.)

Haislund, Niels, cand. mag.

Engelsk-dansk lommeordbog (Berlingske, Kbh. 1948, 271 s.

Oversættelse af L. T. C. Ralt: Stolten ganger uden rytter. Kbh. 1948, 170 s. (Engelsk titel: High horse riderless.)

Engelsk begynderbog for voksne. 12. opl. Kbh. 1948, 160 s. (s.m. Ida Thagaard Jensen.)

Cortsen-Møller, H., civilingeniør.

Brandfare ved elektricitet (Elektra 1948, nr. 11.)

Bygningsbrandskaderne 1938/39—1947/48 (Dansk Forsikringstidende 1949, nr. 16 og 17.)

Værn vore værdier. Hverdagens brandværn i industri og håndværk. Kbh. 1949, 48 s.

Gille, Halvor, sekretær, cand. polit.

The demographic history of Northern European countries in the eighteenth century. Lond. 1949, 70 s. (Population studies vol. 3, 1.)

Svensk befolkningspolitik. Kbh. 1949, 96 s.

Hansen, Knud, cand. polit.

Staten og erhvervslivet. Kbh. 1949, 152 s.
